

ВІСНИК VISNYK

- VISNYK
 Свобода народам!
 Свобода людині!

Спілбюро - політичний місячник

ЗМІСТ

Христос Рождається! — ілюстр. П. Андрусіва	1
I. Базарко — У Різдвяну Ніч	2
Редакційна — Чи нова Ялта?	5
B. Ленкій — У Різдвяну Ніч	6
D. Донцов — За який провід?	7
Михайло Кушнір — Цинізм чи романтизм	9
D-р Петро Мірчук — Проблема державного будівництва	11
П. М. — Убивник Степана Бандери свідчить	13
M. Карпович-Дубиняк — замість ідейного росту — зло- чини окупантів	16
B. Косаренко-Косаревич — Куди йде Вашингтон?	18
Ікер. — Наша техніка і Америка (фейлетон)	21
Андрій Гарасевич — Народження Христа	22
Mgr. I. Bodnaruk — Один із тих, що без хитрощів лукавих крізь життя проходили	22
I. Винник — Що нам інтересно знати про господарське життя?	24
D-р B. Lučiv — Формування визвольно-націоналістичного руху на основі творів Шевченка	25
Mgr. E. Lozinśkyj — Наші завдання	27
** — З наради Голов Відділів ООЧСУ	28
ГУ ООЧСУ — Звернення до українців в ЗДА	31
** — Посвячення прaporu та десятиліття Відділу ООЧСУ в Перт Амбой, Н. Дж.	32

ОРГАНІЗАЦІЯ

ОБОРОНИ
ЧОТИРЬОХ
СВОВІД
УКРАЇНИ

ЗБІРКА КОЛЯДИ НА ВІЗВОЛЬНИЙ ФОНД В 1961 Р.

(Продовження з попереднього числа)

БОФФАЛО, Н. И.

Листа ч. 1074. Сума \$61.00. Збірщик П. Білецький.
По \$10.00 — В. Шарван.
По \$5.00: І. Сенів, І. Маласт, В. Васараб, Д. Яремко.
По \$4.00 — А. Декун.
По \$3.00: С. Шишкін, Павлишин, М. Борачок.
По \$2.00: М. Грицковян, М. Года, Падосюк, Е. Олек-
сій, І. Піцун, І. Тарабай, І. Коман, В. Савер.
По \$1.00: М. Гнатик, В. Сивенький.
Листи чч. 669, 670. Сума \$125.00. Збірщик В. Середюк.
По \$10.00 — А. Жаборинський.
По \$6.00 — М. Гало.

По \$5.00: М. Сташків, В. Райца, Н. Н., С. Піщак, С.
Бойко, Т. Воробель, І. Конопій, П. Деревянко, П. Мо-
зяк, М. Баріцький.

По \$2.00: З. Дергак, І. Вілинський, Ю. Низовик, С.
Шиманський, П. Федик, М. Артимович, М. Бойко, С.
Кряк, М. Ник, С. Душленко, М. Корницький, П. Шевчи-
шин, Д. Вернацький, К. Вдовичин, В. Костишин, Б. Ко-
цай, О. Смеречинський, Б. Мітрінга.

По \$3.00: А. Потюк, О. Троян, М. Гайдешук, П. Пу-
гач, Р. Кандзіда, В. Юрчишин.

По \$1.00: І. Гулубий, Д. Боднар, о. І. Чайковський,
П. Відній, І. Микитюк.

Листа ч. 685. Сума \$30.00. Збірщик В. Михальчук.
По \$5.00: Теплицький, М. Скробала, Паньчишин.

По \$3.00 — І. Вороняк.
По \$2.00: О. Ганичєяк, Прудь.

По \$1.00: М. Лукач, Жукевич, Никрайнер, Беркіч,
О. Грещук, М. Козачко, Костик, Гницько.

Листи чч. 6, 75, 682, 683, 684. Сума \$206. Збірщик
І. Горбачук.

По \$10.00 — О. Слотюк.
По \$5.00: М. Палцан, І. Андріюк, П. Остапчук, А.
Войчак, П. Пусак, І. Шевчук, П. Никифорук, С. Шкуть,
В. Цигинка, М. Морозевич, о. І. Жук, М. Скробала, А.
Антонишин, о. Вояковський, Р. Топольницький, І. Чер-
нецький, І. Кордупель, М. Борківський.

По \$3.00: П. Самутин, Д. Гілецький, М. Бельмега, І.
Значко, Укр. Народний Дім, М. Самило, А. Коваль, М.
Депутат, М. Козар, М. Телюк, С. Ковтало.

По \$2.00: М. Данчак, О. Георгіна, Наливайко, Мако-
гін, П. Нижник, П. Вурда, А. Седлярчук, Д. Антонів,
В. Макух, Вуйцік, С. Шипелявий, Капраль, І. Гаври-
люк, М. Сенів, Д. Мацьків, С. Сарасим, С. Балюта, В.
Мовчко, В. Кущін, І. Слободян, Р. Кар, Чиспуляк, М.
Смук, Годзяк, Судляк, І. Була, К. Марочканич, Денека,
Притула, В. Новадлій, Д. Дранка, П. Турік, Р. Турік.

По \$1.00: О. Школьний, А. Стельюк, Савчинець, В.
Дусанівський, В. Гуляків, С. Завіцький, І. Маленчук.

Листа ч. 672. Сума \$177.00. Збірщик Ю. Чучман.

По \$25.00 — Е. Луковий.
По \$12.00 — О. К.
По \$6.00 — Ю. Баран.

По \$5.00: І. Салняк, о. А. Стасюк, Ф. Райца, В. Уляк,
Гладиш, М. Блендоногий, М. Юрків, М. Данило, С. Хо-
мин, Ю. Гудимяк, О. Чіп, С. Шрамко, Грега, В. Се-
редюк, М. Несторук, А. Вішка, О. Павшик, І. Горбачук.

По \$3.00: А. Ганицький, В. Мельник, Д. Ганущак, Д.
Принь, Ю. Чучман.

По \$2.00: о. М. Ілевич, І. Кульчицький, Пастернак,
Р. Багнюк, І. Саржинський, І. Чепига, Ю. Попадин, Я.
Литвин, М. Лисенко, В. Панкевич, М. Мохнач, І. Кра-
вець, Ю. Козак.

По \$1.00: І. Самуляк, Гуткович, В. Лашкік.

Листи чч. 676, 681. Сума \$202.00. Збірщик М. Доли-
нюк.

По \$25.00 — Д-р Н. Процик.

По \$10.00: П. Білецький, З. Мосійчук, Горячий, М.
Макогон.

По \$6.00 — Паномаренко.

По \$5.00: П. Потоцький, О. Ліщинський, Ю. Бурда,
І. Чмола, В. Петрівський, В. Шавінський, С. Квасниць-
кий, В. Федорак, Г. Василишин.

По \$4.00: В. Бумбар, З. Саган, К. Панасевич, П. Ба-
ранюк.

По \$3.00: В. Глухий, Ю. Щербак, В. Білоголовський,
І. Ширий, Тарабан, З. Худий, М. Лоза, Р. Міскало.

По \$2.00: І. Регула, І. Щерба, А. Козмервич, Д. При-
шляк, С. Волинець, М. Галута, Бучирка, Г. Парацій,
П. Балух, Ю. Лаврівський, Пашківський, Т. Чмола, В.
Лизанівський, М. Миськів, Скубіш, Л. Лисак, Салабан,
В. Камад, М. Паньків, Васильковський, П. Ливандюк.

По \$1.00: В. Чубатий, В. Потішко, К. Дзюба, М. Шум-
ський.

Листа ч. 678. Сума \$145.00. Збірщик В. Пристайко.

По \$15.00 — Т. Михаськів.

По \$10.00: Б. Мороз, Г. Костів, О. Когут.

По \$5.00: Д. Завадівський, П. Плотиця, З. Сташків,
Д. Гошовський, П. Ковалік.

По \$4.00: Л. Головатий, С. Даշкевич.

По \$3.00: М. Завадівський, М. Петрович, А. Мороз,
О. Зілинський, М. Івахів, В. Чопик, В. Демків, В. Ле-
вицький, Д. Дерчак.

По \$2.50: С. Мандзій, Я. Мандзій.

По \$2.00: П. Швець, А. Пастух, М. Коцай, Т. Небор,
В. Войтко, М. Пінкас, Р. Цолько, Вережницький, М. Пе-
лих, Т. Чмола, М. Осташук, О. Залеский, П. Мандзій,
М. Погоратний, В. Польовий, Г. Яцишин.

По \$1.00: В. Глухий, Долинський, С. Малюца.

Листи чч. 679, 680, 1072. Сума \$553.00. Збірщик Е.
Романишин.

\$250.00: 22 Відділ ООЧСУ, Осередок СУМА ім. Лесі
Українки, Український Дім „Дніпро”.

По \$20.00 — Е. Романишин.

По \$10.00: В. Михальчук, Д. Джек, П. Бутрин, П.
Бендина, І. Матвієшин, Ч. Рудер, М. Бурак, М. Гре-
щишин.

По \$5.00: Е. Колеснік, М. Хутко, П. Гузій, Д. Што-
лай, В. Данилюк, М. Стадник, О. Хомяк, П. Медик, Й.
Качмарик, І. Дроздовський, Д. Ільківський, М. Леськів,
П. Гринчак, Л. Гринчак, А. Швець, Н. Процик, М. Гру-
бляк, С. Бурківський, Е. Стецьків, А. Петришин, І. Когут.

По \$3.00: В. Михайллюк, В. Андрійчук, П. Стадник,
М. Савуляк, І. Качмарик, Керницький, П. Тиховський,

(Продовження на 3-ій стор. обкладинки)

Христос Рождається!

Ми йдемо вже до Тебе стільки років
жага нам серце вже, як ржа, проїла
— що раз то слабнуть наші кроки
— в чужині в'януть наші тіла.

З коляд лишився нам на губах шепіт,
гортанку нам здавили біль і сльози
— о, Ти, що нині ляг в вертепі
посеред ночі, на морозі:

Маленьку руку підніми: Прийдіте!
І львине серце нам зі сталі викуй
— щоб нас жах не гнув, як вітер
— наставлених на Ціль Велику!

I. Базарко

У РІЗДВЯНУ НІЧ!

*Далекий світ, великий гас
Пливуть літа рікою,
Гей, що гувати там у вас,
Чи йдете з колядою? ..*

*Чи й нині мерехтять зірки
Над хатою старою?
Гей краю мій, не знаєш ти,
Як тужу за тобою!*

(Богдан Лепкий)

Як щороку, так і цього 1961 здійснилася велика Божественна Містерія — народження Божого Дитяти. Від тисячі літ ця подія стала святом української родини. Вона вбрала його в своєрідні кольори — надала йому через цілі сторіччя своєрідного чару. Цього чару, що влився в наші дитячі душі за Свят-Вечірнім столом не забути нам ніколи. Нам, розкиданим по всіх краях і дорогах великого й широкого світу. Від переломової для людства Вифлеємської ночі добігає 2.000 літ. За цей час у вічність відійшли мільйони людей, довгі покоління, цілі народи. Поставали і падали могутні

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine, Inc.
Monthly except July and August when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.

Board of Editors

Dr. Stephen Halamay Editor in Chief
Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York 3, N. Y.

ОГРАНІЗАЦІЯ ОВОРОНІ ЧОТИРЬОХ СВОБОД УКРАЇНИ СКЛАДАЄ РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ УКРАИНСЬКОМУ НАРОДОВІ, ОУН і ВСІМ БОРЦЯМ ЗА ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ і СВОБОДУ І НАРОДУ

держави. Час змітив з землі цілі народи, а на їх місце ставив інші. Жили в славі й багатстві сильні володарі, полководці і мудрці цього світу. Людство створило за той час тисячі проблем, ідей, систем. А однак життя, як та ріка, що забирає все з собою, замулюючи дно нераз так основно, що і сліду по них не остало. А містерія Різдвяної Ночі осталася до сьогодні непроминаючою вартістю і притягаючою до себе мільйони людей. Вона вічно жива мимо того, що впродовж століть людина не раз старалася її морально знищити. Але в тій боротьбі вона сама гинула, а Правда Христова перемагала. Ця Правда Христова скріплювала український народ сторіччями в його боротьбі за свою правду й перемогу. В цій вірі ми творили і творимо одну спільноту, не ділять нас ні час, ні простір, ні кордони, ні моря глибокі, ні океани широкі.

Свят-Вечір!

*В таку святочну тиху синь
ти линь, колядко, линь і линь ...
і в пряжу спогадів шовкову
зв'язки її і той Свят-Вечір.*

*Ти линь, колядко, линь і линь,
в віконце спогад тихо кинь ...*

У Тараса Шевченка читаємо такий спомин про ніч перед Різдвом:

„У нас же по празниківій вечері посилають дітей з хлібом, рибою та взваром до найближчих родичів, а діти, коли ввійдуть у хату промовляють:

Святий Вечір! Прислали батько і мати до вас, дядьку, і до вас, дядино, Святу Вечерю.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Після того їх з церемоніями садовлять за стіл, що застелений буває всякими пісними ласощами, і частують їх, неначе дорослих, потім обмінюють їм хліб, рибу та взвар і теж з церемоніями виряджають. Діти йдуть до другого дядька, а як рідня велика, то вертаються додому аж перед заутренею, певна річ, з гостинцями та з „шагами”, що зв'язані, неначе гудзики, в сорочку.

Мені дуже подобається цей прекрасний звичай. У нас рідня була велика. Посадять нас, було, на санки та й возять по гостях цілісіньку ніч.

Я пам'ятаю один жалісний Святий Вечір на свою віку. Восени ми поховали свою матір, а на Святий Вечір понесли вечерю до діда, і проказавши: — Святий Вечір! Прислали до вас, діду, батько і... — усі втвох заголосили: нам не можна було сказати: і маті!

Ось декілька образків, які показують чар Різдвяної Ночі. У Богдана Лепкого є оповідання „Перша Святвечірня зірка”. Головна дійова особа оповідання — д-р Степан Русович, знаний, багатий віденський лікар. Довгі літа перебування поза батьківчиною зробили своє. Його батьки померли, знайомі призабули, із земляками він ніколи не зустрічався і не листувався. Чувся віденцем з крові і кости. Та було щось, що кожного дня нагадувало йому батьківщину. Це був львівський чотиристорінковий щоденник, який він передплачував. Ця газета була останньою ниткою між ним і землею його батьків. Нічого легшого як ту нитку перервати. Та ні! Було щось підсвідоме в його істоті, що не давало цього зробити. Одна з невідомих тайн, що лежать на дні людської душі. Як завжди, так і цього ранку прочитав листи, перечитав „Вінер Цайтунг” і на кінець розривав опаску львівського „Діла”. З першої сторінки глянув до нього образок засніженого галицького села. На безкрайому небі розсипались зорі, а хор янголів співав „Слава во вишніх Богу, а на землі мир”. Під образком читав: „Завтра, як тільки перша Святвечірня зірка замерехтить на блакитному небосклоні і своїм

срібним сяйвом освітить нашу рідну землю, ціла родина засяде до святого стола”. Далі не читав, бо уява вже понесла його в дитячі літа і він тільки повторяв слова „завтра Святий Вечір”. Він, зрівноважений, лікар і, як йому здавалось, вже правдивий віденець, не міг опанувати хвилювань свого серця. Чарівні спомини дитячих літ, проведених у батьківській хаті, полонили його цілковито. Десь дзвоняте дзвіночки санок, скрипить іскристий сніг під ногами колядників, іде луна коляди „Бог Предвічний народився!” Чути гамір дітвори і її без журний сміх... I в д-ра Русовича відбувся душевний перелім, він вирішив ще того дня виїхати в рідні сторони, щоб у знайомого священика відсвяткувати Різдво. I поїхав...

А скільки є сьогодні Русовичів, розсіяних по широкому світі, яких з українством лучить лише тонка-тоненка нитка-павутинка?

Чи й сьогодні, в тій нерівній боротьбі, яка ведеться на рідних землях з московським більшевизмом, полонює наших земляків чар Різдвяної Ночі? Ось Свят-Вечір 1948 р. у повстанському бункрі, описаний Командиром Степаном Хріном у споминах „Зимою в бункрі”:

„Потасмно, навішпинки закрадався потоками, ярами і гущаками Свят-Вечір у наш ліс. Всі ми чекали першої зірки. Ми тепер не були повстанцями, ми, як усі люди, бажали знайти забуття жорстокої дійсності. Було тихо. Десь далеко в селі чути брехіт собак. На невеличкій прогалині біля бункру з-під присипаних снігом яличок відгребую дідуха та сіно. А коли між сніжними хмаринками блиснула перша зірка, входжу до бункру і вітаю усіх вісткою „Христос Рождається!” Всі відповіли „Славіте Його!” Лиця стрільців не були сумні, але слізи текли по них. Вони були поважні, святочні, грізні. Під піччю тріскотів вогонь, на причі світилися свічки, образ Божої Матері — освічений лямпадкою. Стасмо в лаву, відмовляємо молитву, співаємо „Бог Предвічний”. Складаю побажання. Ми, друзі, не засідаємо до спільноти вечері із своїми рідними саме тому, що на наших землях окупант. Ці чарівні Свята святкуємо в лі-

**СПІВРОБІТНИКАМ, ЧИТАЧАМ, КОЛЬПОРТЕРАМ І
СТОВОГО И ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ БАЖАЄ**

ПРИХИЛЬНИКАМ ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

РЕДАКЦІЯ „ВІСНИКА”

сових нетрях, в підземних бункрах. Наші рідні й близькі не очікають колядників. Вони з тривогою заглядають крізь заслонені вікна, чи не з'являться большевицькі бандити з наїженими штиками. Але думками вони з нами, а ми з ними".

По побажаннях ділились просфорою і засіли на ковбіцах до святої вечері. При вечері колядували.

Це Свят-Вечір в бункрі. А там, далеко, відірвані від рідних хат, заслані в сибірські нетрі, наші брати і сестри. Вони також шукають душевної потіхи в Різдвяну ніч.

Один із щасливих німецьких поворотців із сибірських лагерів Отто Б. у своїх споминах переповідає:

„Під Різдво 1955 року всі ми зібралися в одному бараці, в якому більшість творили українці. Ми влаштували справжню Богослужбу, тому, що з нами були чотири українські священики. Майже всю ніч з бараку лунали пісні і до самого світанку звучали в морозному по-вітря півночі українські колядки. Перший раз за десять років ув'язнення я був присутній на справжньому Богослуженні".

Скільки віри, витривалости і пожертви в цих наших засланців. Це правдиві спадкоємці твердого духа Шевченка, що писав з заслання: караюсь, мучусь, але не каюсь.

Будьмо і ми гідні тих наших братів і сестер, що живуть у лагерях Сибіру і не відступають від своєї прадідівської віри та звичаїв і високо держать українські прaporи.

Чарові різдвяної ночі уляг і Олександр Довженко, що в „Зачарованій Десні" (написаний в рр. 1954-55) дає такий опис різдвяних звичаїв:

„Пустіть колядувати! Чую голос дівочий знадвору. Я — зирк у вікно: то не повний місяць з зорянного неба засвітив у хату перед Новим роком. В маленькім віконці, якраз проти печі, рожевіс на морозі дівоче лице.

Пустіть колядувати! питается ще раз.

Співайте! голосно одказує мати.

Кому? Сашкові!

„Молодець Сашечко та по торгу ходив, святий вечір . . ." заспівало зразу аж чотири дівчата, і вже хто їх знає, чи то від морозу, чи такі дівчата і слова колядки у зимовий вечір, тільки спів лунає так дзвінко і гучно, і світ став

одразу такий урочистий, що в мене, малого, аж дух захопило . . . І вони тоді довго й повільно, ніби линули в безмежну далечінь часу, на сімсот, може літ, виспівують мені талан. „Ой чи ти не забув, як у війську був, як ми з тобою бились з ордою, та як же за нами турки влягали, ой, да не самі турки пополам з татарами. Да догнали бо нас аж на тихий Дунай, до Крутого берега, — святий вечір . . ."

Тоді розкривши широко очі, я почуваю, ніби якась сила піднімає мене з лави і виносить з хати прямо на коня, і тут кінь мій скочив — „Дунай перескочив, да Дунай перескочив, копита не вмочив, і ні шаблі кінця, ні мене молодця, — святий вечір . . ."

Я вертаюсь з Дунаю до хати, оглядаюсь: аж і мати співає, гойдаючи колиску, і в неї зовсім не хатня мрія, щось зовсім не буденне, ніби сама вона теж лине десь у просторах свого серця, і дівки за вікном на морозі під зоряним небом. Ой, як гарно!

Потім співали другі й треті дівки. Чого тільки не чув я про себе. Там уже я і збирав війська, аж землі важко, і вибивав ворога у чужі городи, і орав поле сизими орлами, і засівав поле дрібним жемчугом, і мости мости все тисоїві, і постилав килими все шовкові, і сватав паняночку з-за Дунаєчку, з-за Дунаєчку королеву дочку. І лісами їхав, ліси шуміли. Мостами їхав — мости дзвеніли. Гіродами їхав — люди стрічали — поздоровляли, — святий вечір . . ."

Потім мене переносили вже зовсім сонного на піч. Там я і засинав на житі перед пісень, міцно обнімаючи за шию свого яблукатого коня. Там я давав собі слово ніколи не продавати його ні за які скарби. Так і не продав я його по цей день. Ой, коню, коню, не продам я тебе. Як би часом не було мені трудно, як турки й татарове не обступали на торгу мене, не розлучуся з тобою ні за яку ціну.

От які були у нас коні . . ."

У Свят-Вечір спом'янім наших рідних і друзів у далекій Батьківщині — і не забуваймо помолитись за тих усіх:

„що у розлуці помруть
відірвані від рідних хат,
За тих, що у розлуці
В ногі гризуть залізні штаби ґрат,
Що душать жаль у невимовній муци.

РЕДАКЦІЙНА

ЧИ НОВА ЯЛТА?

Саме тоді, коли для СССР наставали справді важкі часи, як, напр., в 30-их роках біжучого століття, Америка вважала за потрібне піддатися намовам юдиного советського міністра за-кордонних справ Літвінова і визнати правно й фактично СССР за голу обіцянку, що ті боясики будуть поводитися по-людськи й культурно. Це була велика історична помилка Заходу і вона коштувала Україні понад 6 міл. жертв жахливого організованого Москвою, голоду.

І саме тоді, коли в другій світовій війні, яку приспішив СССР своїм договором з Гітлером, можна було відігнати Москву в її північні болота, саме тоді, очаровані Сталіном Рузвелт і Черчіл видали на поталу Москві всю Східну Європу за обіцянку вільних виборів. Договір в Ялті став клаптиком беззварцісного паперу, бо Москва договору не виконала і жодних вільних виборів не дозволила.

*За тих, кого веде на страту кат,
Кому завмер у горлі криком сміх
Чиї неясні дні, як ногі горні
Ти Боже, їх у темряві не кинь
Благослови їм шлях серед пустинь."*

(Ю. Клен)

І, коли в гурті наших найближчих, засядемо до багатої Святої Вечері — не забудьмо згадати:

*„Тих, що в бою за рідні прaporи,
Щоб з кайданів народ розкувати
Устелили трупом простори
Від Амуру аж ген до Карпат.*

*Тих далеких, що в страні Сибіру
Линуть думкою в рідне гніздо,
Тих, що в тюрмах, що в мурах сірих
Крізь решітку вітають Різдво.”*

Їм усім дай Боже пережити врем'я люті, щоб вони і ми могли ще побачити на українському небі сяйво тої вифлеємської зірки, що сповістить нам народини Правди на нашій землі. А тоді, щоб разом могли ще засісти до спільноСвятої Вечері і вольними устами заспівати:

Слава во вишніх Богу і на землі мир!

Сьогодні маємо багато познак, а між ними найбільша — дане Аджубеєві інтервю Президента Кеннеді — на те, що Америка, а з нею Західна Європа опинилися перед новою Ялтою. І це діється саме тоді, коли Хрущов, під натиском вимог населення, яке хоче щоби не тільки гармати, але й трохи масла продукували в СССР, був примушений відтягнути трохи робочої сили з армії і підсилити індустрію, коли зріс спротив поневолених народів і коли внутрішня гризня на Кремлі довела до того, що Хрущов знов був примушений накинутися на 22-му конгресі на Молотова, Маленкова, Кагановича і навіть Ворошилова, а Сталіна викинути з мавзолею, як негідника. І ще дивніше, що таку оферту на зустріч „на вершинах” робить Заход саме тоді, коли СССР потребує „передишкі”, коли в СССР переводиться переставка воєнної стратегії, тобто коли за димовою заслоною, якою є Берлін, генералітет Советського Союзу відкидає перед двома або більше роками дискутовану в Америці тезу про „відплатну стратегію” і назад привертас стратегію, що вважає всі роди зброй важливими так, як це було в т. зв. конвенційній війні, або, інакше, значення ракетної зброй не вважається за таке виключне, як це тими ракетами пробував Хрущов залякати Заход не так то давно.

І через те в серпні ц. р. СССР знову висуває маршала Конєва, головного подвижника політики збалансованих сил, назначується його на комandanта Східної Німеччини. Авже з кінцем серпня проголошується, що приготовані списки до демобілізації відкладається до архіву аж до часу, коли буде підписаний мировий договір із Східною Німеччиною. А в жовтні советські танки роблять моневри в Східній Німеччині, щоб пригадати всій Європі про свою присутність.

І тут мимоволі пригадується знаний вислів, що „війна заповажна справа, щоб її ведення віддати генералам”, а це мало б означати, що політика має керувати військом і стратегією.

Але, з другої сторони, треба теж пригадати, що „хто з чортом збирається до столу засідати, мусить мати довгу ложку” і що „праведний муж не сяде на раду з нечестивими”. А потім

ще треба пригадати в цій ситуації максиму, що її віддавна висував наш (та й не тільки наш) визвольний рух, а саме, що Заходові конечно треба перейти від дефензиви до офензиви.

Але ось стало відомим, як подає "US News & World Report" (з 11 грудня ц. р. стор. 29), що ще в 1958 році якийсь високопоставлений перебіжчик із Східної Німеччини подав попередження про план будови стіни в Берліні. І ще стало відомим, що військові альянтські командири дораджували бильдозерами розвалити ту стіну або ж і перешкодити її збудувати в серці Берліну, але політика з браку відваги чи якіхось інших незнаних нам міркувань не допустила генералів навести лад.

Важко припустити, щоб Захід, прикидаючись слабшим; — в дійсності Захід мілітарно не є слабший і навіть проти 20 советських дивізій в Східній Німеччині він має 21 своїх дивізій в Західній Німеччині, не згадуючи морської флоти і т. д., — бажав би заохотити Сов. Союз до війни. Радше можна припускати, що наради альянтів були б затягнулися так довго, що рішення протиставитись будові советського муру було б прийшло запізно. Можливо, що заважив тут страх перед повторенням повстання в Східній Німеччині, що мало місце в 1953 році, а Захід не був готовий його підтримати й тепер. Не виключене теж, що советський показ сили був саме задуманий в тій цілі, щоб запобігти повстанню. Які б не були мотиви рішення політичного проводу не послухати домагань війська, вони зраджують одне — що від „твердих” заяв до твердих чинів дуже таки довгий шлях. Захід не рішений ще перейти до наступу, і що існують таємні сили в центрі — у Вашингтоні чи в Лондоні — що розм'якшують хребта Заходові. У висліді, нездібність до дії ЗДА залишила ССР і Східну Німеччину під враженням, що їхня демонстрація сили вистачила для того, щоб залякати Захід.

І коли в такій ситуації дорадники Президента піддають думку про інтервю для душогубців і цинічних перекручувачів щиріх інтенцій та заяв Президента (порівняйте коментарі в „Правді” й „Ізвесстіях”), то помимо деяких позитивів цього інтервю, як, напр., вказування на загрозу світові від насильного поширювання комунізму, воно теж виглядає на запрошува-

Богдан Лепкий

В РІЗДВЯНУ НІЧ

Немов далекий, гарний сон,
Село ввижається мені.
Хати стоять в вінку сосон,
І квіти на шибках вікон
Мороз малює чарівні.

Крізь квіти видно білий стіл,
Родина при столі сидить,
В куті сніп хилиться у діл
І дідухом прикритий піл
І пісня гомонить.

Велика пісня давніх днів,
Мов дзвони з-під могил,
Мов брязк окрілених мечів,
Мов предків зойк, мов крик дідів:
— Добудьте решти сил!

Добудьте сил, бо Господь вість,
Чи ще далекий день,
Що злий за злочин відповість,
Що згине кривда, щезне злість,
Настане правди день! —

ня до нової Ялти, бо мимо заспокоюючих висловів Аденауера,, воно послаблює мораль в Німеччині, яку, мовляв, Президент обіцює держати під контролею настільки, щоб не загрожувала Росії і воно теж захитує надії поневолених Росією народів Східної Європи. Коли тут пов’язати вже широко відомий лист Секретаря Стейту про Україну, Грузію та інші несателітні країни, як про традиційну частину Росії, то знов таки їх не рівноважить навіть дуже позитивний виступ Стівенсона про колоніалізм Росії над Україною, Білорусею, Грузією та ін., передача якої дуже процензурена радіом „Фрі Юроп”. І так чомусь насувається настирливе питання: чи не на шляху ми до нової Ялти, нового упокорення Заходу, нового і остаточного закріплення за советами підбитих ними національних територій України, Білорусі, Грузії, Вірменії й інших?

Д. Донцов

ЗА ЯКИЙ ПРОВІД?

Від Редакції:

Шляхетні, мудрі, кріпкі і мужні повинні бути кандидати на провід нації — твердить д-р Д. Донцов в своїй брошури „За який провід?” Думки д-ра Донцова зокрема на гасі тепер, коли бувші політичні діягі бувших політичних угрупувань, які сьогодні репрезентують хіба самих себе нагадують собою дітей, що на по-дільському шляху згорнули купку піску і він розсувається під ногами тих, хто навипередки намагається заняти місце дещо вище. Вміщуємо уривок з брошури Д. Донцова, виданої в Канаді в 1948 р., яка, як і всі писання Шановного Автора, дуже актуальна саме тепер, коли дехто продовжує бавитися в уряди, центри і партійні паритети. Мову оригіналу збережено, а за пропуски прохаемо вибагення в автора і в гітагів. Вони були подиктовані тільки вимогою економії місця.

На передодні страшних подій варта порушити одне, величезної ваги питання. Це питання — питання проводу, провідної кляси нації.

Нація, не очолена мудрим, шляхетним і мужнім проводом, є бездумна отара, доступна всякої чужинецькій пропаганді й інфільтрації. Разом з провідною верствою стоять і падають народи. Добре знали наші предки цю істину. В своїм Універсалі звертався до України Хмельницький: „но если нас (козаків) одоліють, то відайте панове, же і вас всіх Малоросиян... огнем і мечем поруйнують і в рабську облекуть одежду!” А в „Треносі” Смотрицького читаемо, що коли не дописала духовна еліта нації, коли складалася „з незрілих хлопців і неуків, неотес, жерунів, надутих балакунів, підлесників, сліпих вождів”, то зараз зіпсуття пішло даліше, на нищі щаблі спільноти; тоді й „юнаки збіднілі і доњки удалися в розпусту, Бога і правду Його забувши”. Деморалізувався провід, деморалізувалася й маса. Знав це явище своєю геніяльною інтуїцією й Тарас Шевченко. Безліч прикладів знайдете в нього на тему, що як гинула або ледачіла провідна кляса на Україні, то „над дітьми козацькими поганці запанували”. Охляв і знікчемнів провід, і ось вже знову Господь „покрив срамотою свої люди й

вороги нові розкрадають як овець нас” і знущаються над нами. Казали наші прадіди: „от глави риба, от начальників собранія растліваються, загнивають, погибають”.

Питання проводу є перворядної важливості для всякої спільноти. Маса як дитина, хоч відчуває, де її болить або чого хоче, та не вміє сказати, уняти свого бажання в ясне речення, в формулу. Вона простягає руку, кричить, але не все скаже. Завданням проводу — її неясне стремлення уняти у виразну формулу, ідею, дати дороговказ і ціль.

Візьмім Україну! В 1917-19 рр. і Київ, і земля обаполі Дніпра мали український характер. Це була Україна, майже така як в XVII-XVIII віках. Але в XIX в. це була Росія, „Югозападний Край” або „малоросійська губернія”, а перед тим це була Польща! І не через державну принадлежність тільки. Ще за старого В. Антоновича Київ був польським містом, більшість студентів на університеті там була польська, а на Лівобережжю Задніпрянщину називали наші селяни Польщею ще за Олександра II-го. Але при всіх тих змінах — населення, його величезна більшість, село, лишалося те саме, українське. Говорило по українськи, співало українські пісні, жило своїми прадавними звичаями; та як бачимо, не вона, не ця більшість, надавала країні її — так скажу — національну вивіску — шильд. Це робила завжди кождоразова провідна, культурно, економічно або політично-пануюча в краю верства. Якою національно ця верства була, таким був і край національно і політично; бо ця верства впихала більшість в своє культурне, економічне або політичне річище. Тому м. і. відвічним стремленням Московщини було обезкровити, залякати, фізично винищити, або скорумпувати й винародовити не тільки провідну верству України, але й взагалі всіх тих націй, які московський націоналізм вибрав за предмет свого ненажерливого імперіалізму. Коли йому вдавалося знесилити провідну верству, маса, нарід була вже легкою здобиччю.

Який повинен бути провід, щоб стати на висоті свого завдання? Особливо в наші тривожні й вагітні жахливими подіями дні?

Поширені думка, що в проводі може бути кождий, кого виберуть; що політичний провідник це або фахівець, або добрий адміністратор, або спритний бізнесмен. Але такі погляди паношаться в близьких до розкладу спільнотах. Щоб бути провідником не вистане перестудіювати конституцію, парламентський правильник. Не вистарчить провідникови мати виборчі голоси. Ще щось він мусить мати... Мудрі й пророки післані Богом Україні знали добре, що провідна верства, коли вона дійсно є такою, — це зовсім інша порода людей. *I разумом, i серцем, i волею*, високо стоять вони над масою народу, над пересічною людиною. Знав це Шевченко. Маса народу — це були оті „душеубогі”, „незрячі гречкосії” — іноді ще острішими словами картав він їх; хоч і любив він їх, та знав що ратувати їх і вести покликаний хто інший: окрема кляса людей, а всі чесноти тої кляси втілювалися у нього в тих, кого він знав з історії під іменем козацтва, „козацького панства”. Були це люди з осібною „козацькою, чистою, святою кровию”, з „благородними кістками”, що в обороні „гречкосіїв” туга могили начиняли своїм „благородним трупом”. Цей породи людей звеличував він в постаттях Гонти, Залізняка, Дорошенка, Мазепи, Гордієнка, Палія, Галайди, Гамалії, та ін. Були це в нього „святі лицарі”, з „орлім оком”, вогненним, для тої святої справи горіючим серцем і твердої волі, люди душевної кріпості і геройчної вдачі. Не мир за всяку ціну, не вигода — були їх ідеалом, а велич і слава, а мали в собі основну прикмету володарської кляси: „вміли панувати”!

Характеризуючи основні прикмети нордійської раси, з якої вийшли провідники англійської нації, англійські учени називають „домінірін спірит” те, що наш поет називав „вмінням панувати”. Навязуючи до таких репрезентативних постатей своєї історії, як Нелсон, Пітт перший або другий, англійці підкреслюють такі прикмети як „одасити”, „джой ов батл” — на полі бою чи на арені політичній, „джініос ов агрешіон”. Де які з них мали на віть (як Нелсон) „сомтін ов е пайрат” в собі, що не заважало їм бути великими будівничими величі своєї нації. Кождий з них був „файтер, фірлес ін вордс енд екшіон”, далекозорий, шляхетний, відданий слуга генієві свого народу —

вимріяна раса провідників, яка заломила потугу Пилипа Еспанського, Голяндії, Наполеона, Німеччини, збудувавши першу по Римі імперію.

Цей тип провідника, що в нашій історії знаходимо в постаттях Святослава, Володимира, гетьмана Богдана, — далекий був від ідеалу провідника, виробленого в другій половині XIX століття: ідеалу „працівника на народній ниві”, людини „тихої буденної праці”, які нову татарщину думали перемогти „наукою й просвітою” та вірою в автоматичний „поступ” людськості; або ідеалу „реального політика”, не кажучи вже про „ідеал” спекулянта від політики, теж досить поширеній „ідеал” нашого віку... Ні, типи нашого козацького панства, як і такі типи як Пітт або Клемансо — не були „такі як всі”! Була це раса „лучших людей”, які головою переростали оточення характером, мудростю, благородством. Ці люди інакше думали, відчували, поступали, інакше жили.

Шляхетні, — вони не для привати жили чи матеріальних благ, а найвище ставляли Бога, честь і свою велику справу, над всім дочасним, особистим.

Мудрі, знали вони таємні закони розцвіту й занепаду спільнот, проникаючи зором за поверхню звищ і заслону часу в їх суть і в майбутнє.

Кріпкі, мужні, — вміли ставити чоло небезпеці і здісняти рисковні задуми, служачи тільки ідеалові, правді своїй, не підлещуючись ні царям, ні юрбі, ні подіям.

Ці три прикмети, *шляхетність, мудрість, відвага*, — три основні прикмети володарської кляси. Є про них і в Евангелії згадка, що коли провідники народу тратять мудрість, благородство і відвагу, — близькі вони до упадку. З проводом жеж, який ті три прикмети посідає, ніякий ворог нічого не зробить: *шляхетного не підкупиш, мудрого — не обдуриш, мужнього — не залякаеш!*

Г. Сковорода писав, що є дві породи людей: одні роженні вести, другі — за ними йти. „Хто колісцятком, а хто ключиком в годиннику мас бути”, — писав він — залежить від природи людини, від її вдачі, від „срідності”, нахилу. „Черепасі сродне плазувати, орлові — літати, не навпаки”! Кождий виказує те, до чого створений. Непокликаний того *не навгиться*: наука доводить до досконалості сродність. Коли ж не-

Михайло Кушнір

ЦИНІЗМ ЧИ РОМАНТИЗМ

Справа української державної самостійності не є такою простою справою, яка колись автоматично вискочить з механізму третьої світової війни. Але саме так, як мені здається, дивиться на цю справу, більшість нашої еміграції. Прийде, мовляв, війна між Америкою й Москвою, Америка переможе, і тоді якимсь чином вибухне українська незалежна держава. Після цього речення можна поставити точку, яка для певної частини нашого політичного „думання” закінчує всю справу. Вистачить ждати. Деколи здається, що цю геніяльну політичну концепцію піддержується тільки тому, щоб якось виправдати тривання наших сварок і роздору. В цій самочинній концепції внутрішній роздор українців і так не має значення, отже не є політичним злочином.

А однаке правдою є, що ціла справа самостійності мусить бути тяжко випрацьована в незви-

ма сродності, що тоді зробить наука? Птаха можна навчити літати, але не черепаху!... Пес стереже отару день і ніч з вродженої любови й шарпас вовка з вродженого нахилу, не зважаючи на те, що сам себе наражає на небезпеку, що розшарпають його хижаки... Ні кінь, ні свиня того не зроблять... Бо не мають до того природи. Хто тую природу має, той стане з Яреми — „Хамового сина” козаком Галайдою; той „неба достане коли полетить” крилами, які за плечима почув. Хтож той „срідності” не має, той вмре наймитом, хочби не знати на яке становище сприяючі обставини його ви-двигнули. Дайте йому крила, він вулицю ними замітатиме.

Квак притокою не буде, ані черепаха орлом, ні свиня сторожевим пісом. Не буде Барабаш Хмельницьким, ні Кочубей Мазепою. Тільки люди, самою вдачею покликані до провідництва, як апостоли до своєї місії, поведуть націю через всі пороги до обраної мети.

Навпаки, катастрофа все наступає, коли в проводі опиняються люди з невідповідною до великого завдання вдалею. Катастрофа наступає, коли шкапа чи безрога беруться робити діло сторожевого пса; коли черепасі заманеться літати як орлові.

чайно складних і цілковито нових міжнародних умовинах, в періоді народин нового порядку в світі. Інтелектуальна дисципліна конечна та кож і з уваги на те, що разом із розміром проблем у світі, росте теж і розмір наслідків роблених помилок і недоліків. Обильне проливання крові в минулому, без ведення книговодства і роблення прелімінара — можна ще переболіти, бо воно не ангажувало існування всього народу. Але не сьогодні, в часах вдалих спроб ліквідувати цілі народи, в часах удосконалених окупаційних засобів і невразливості світу на смерть мільйонів людей за одним махом. Сьогодні брак гострої і справної інтелектуальної дисципліни в політиці може принести програму головної ставки в великий вирішальний міжнародній розгрі, або, внаслідок таких самих помилкових потягнень, таку саму смерть народу, якою була б капітуляція і згода на поганчення одним із сусідів.

Українське самообвинувачування не тільки критикує минуле, воно ставить теж постулати на майбутнє. Воно огірчене невдачами, хоче бачити зарадчі засоби в речах протилежних до них, які були стосовані досі. Отже воно атакує не тільки українську емоціональність, але й українську принципіальність, віру в справедливість, слушність, мораль. Це неправда, мовляв, що світовою політикою володіє справедливість. Ні, зовсім протилежно. Світом і його політикою володіє звичайний, ординарний цинізм. Тому коли ми хочемо перемогти, мусимо з янгольства зійти теж на цинізм. Коли українці прагнуть щонебудь здобути в цьому хаосі, мусять злізти з високого підесталу власних мрій про політику і вибрати могутнього мецената та випросити в нього, вискомліти щось із його ласкавости. Індивідуальна політика окремих народів скінчилася, відкривається новий період історії: політики протектора і покірного клієнта.

Наведений погляд спирається на статичному образі світу. З уваги на те, що досвід досить довгого часу вказує, що в політиці справді володіє п'ястук, звідси висновок, що це постійний і незрушливий співчинник. Ті, що голосять цей погляд, мабуть, безтурботно міркують, що це так завжди вже буде: ця улюблена ними захід-

аких предметов в городе нападут, а то и не успеют спасти из огня.

Лхъе откѣ мѣкъ наимои супарои і супарои
супарои илѣажиа сунхпогиацлиа; илѣажиа, юы

Uralıntı Bejnəki kəpətn.

Ha homy ochobreytpeca ueni yrapachkinni pomah-
tunm y hozintini, tak roctpo, a tak heejiyimho
kaintokorsahn? Biin morialae a tomy, mo b mo-
methi, koin yvka maretipiapha cnsia jomnja
upbara cijymochtn, biin he marketybar is heo i he
millaazaraca, minno toro, mo trepeetcr i poscyjor
braayezan ha greshashinictch yekoro empotnry.
Bo biin bipintp, mo y celi sakohn kyjipriypn cnsia-
hini ria sakohir marapepi. He upogjeema norjatny
ha celi. Ha homy ochobreytpeca onhisorinki jutjax,
arkin mokc pbytysan celi hanjoi nimbisashii biin
zaregeji? Ha tomy, mo a menheti posamoreybaann
ha homy semcky ryjho gpytaijhohi komychicnta-
hoi arpeeli — a heo hepeccalyh markybarin i in

Саме замыкание птицы, аky more подготи-
ваетя к вылету — не может состоять из
одного мгновения. Но и в этом случае
занятие не может быть более быстрым
из тех, что возможны для птиц.

Kokhinni 3 hac jocokhaojio posayme, mojotin-
ka he e bimorobanahan montin. Aje i b ii up-
semohcti e piahi barahn, impunin i bimunin.
Paz monchihetica saccaya cintu nepen nparon, to
shory upparo sasahe kparuoro tparatybaraha. Ha
citrin, ha crikirin johuna cupomokha nepen-
garanti — runinkenhha jolijhohi cintayali juju bin-
snekhaha camochinohcti mokha nepenlgeahntu ha
ton momeh, kogni jo mikapohoi montinkin no-
rephe saccaya cupareejinrocti, kox gñ ttipukn ha
xnginny i kox gñ haribz hejogoporphyo.

Любая любовь краине несет в себе неизбежную опасность, но и любовь краине несет в себе неизбежную опасность.

rebeliačiamu. Žia nėra išmūšta, tačiau kai kurie žmonės yra įtikinėti, kad šis reiškinys yra iškėlėsi iš priešingosios sėjės. Šis žodis yra labai aktualus, nes jis yra susijęs su daugeliu žmonių gyvenimo būdų. Šis žodis yra labai aktualus, nes jis yra susijęs su daugeliu žmonių gyvenimo būdų.

Порядок выполнения работы:
1. Определите типы языковых единиц в тексте;
2. Установите грамматическую связь между единицами;
3. Выделите в тексте глаголы и определите их значение;
4. Установите тему и подтему текста;
5. Выделите в тексте выразительные средства и определите их значение;
6. Выполните перевод текста на русский язык.
При выполнении работы обратите внимание на следующие моменты:
1. Текст является произведением художественной литературы, поэтому при переводе необходимо учитывать контекст и стиль оригинала;
2. Важно учесть специфику языка оригинала, особенно если он не является родным для вас;
3. Необходимо использовать соответствующий словарь и справочники для перевода.
При выполнении работы рекомендуется использовать следующий методический материал:
1. Словарь языка оригинала;
2. Справочник по грамматике языка оригинала;
3. Словарь языка перевода;
4. Справочник по грамматике языка перевода;
5. Книги по теории перевода и лингвистике;
6. Методические материалы по изучению языка оригинала и языка перевода.

Откé, бáкe чорногóйi гроlыi непéл hамn рабжин-
ре шиншана i бнмарае бýн hac heranhoi i nchoi
бимориhi: аky тepнtoгo пaе зanнmati бimohne-
ha camochiha Ykpahchka Tepkara в kyjio
maioh npoxoжини ii яpeкbari kopjоhон?

3. Інформація про кваліфікацію кандидата

WPROBLEMA ALEPKA BHOLO BY AIBHULTA

H-d Herpo Mipy2h

ва з'єднала в своїх кордонах всі етнографічні українські землі, тобто всі терени, де українці творять виразну більшість населення.

В кордонах ССР існує сьогодні „Українська Соціалістична Советська Республіка — УССР”, як окрема держава, і навіть є членом ООН. Кордони УССР адміністраційно докладно визначені й відомі політичному світові. Ми рішуче відкидаємо твердження большевиків, нібито УССР є самостійною державою, ніби наставлений Москвою комісаріят, який — згідно з волею Москви адмініструє окупованою Україною, є українським урядом, але признаємо, що світ привик вже деякою мірою розуміти, що Україна, це територіяльно землі, замкнені сьогодні кордонами УССР і тому, мабуть, розгляdatимемо територію сьогоднішньої УССР як територіяльну базу майбутньої самостійної Української Держави. Ми визнаємо, що територія УССР є безспірним материком української держави, що його беззастережно український характер визнали і Москва, як окупант України, і сусідні народи — поляки, румуни, мадяри й чехи — окремими договорами своїх урядів з урядом УССР, і США, Англія та Франція догоvorом у Ялті, і Організація Об'єднаних Націй, приймаючи Україну, як окремого члена-основника ООН. Значить, територію УССР ми вважаємо безспірною основою вільної Української Держави.

Та нам добре відомо, і світ теж повинен зрозуміти (а помогти йому в цьому є завданням нашої політичної інформації), що територіяльна розлогість УССР визначувалась еволюційно у висліді уступок окупанта під тиском вимог населення, яке замешкує ті терени. Московська окупація триває далі й процес змагання українського народу до об'єднання всіх українських земель ще далеко не закінчений; значить, ще не всі українські землі ввійшли в склад УССР. Декотрі частини української території перебувають поза кордонами УССР не тому, що там українці становлять меншість населення, ні не тому, що тамошнє українське населення воліє належати адміністративно до якоїсь іншої соціетської „республіки”, але просто тому, що московські червоні окупанти проти волі більшості населення тих територій, насильно відлучили їх від українського материка. Те насильство над волею більшості місцевого населення му-

сить зникнути з моментом ліквідації московсько-большевицької окупації і у висліді мусить прийти до поширення тих кордонів, що опоясують сьогоднішню УССР, і до приєднання до вільної Української держави теж тих частин етнографічної української території, які в склад сьогоднішньої УССР по велінню московського окупанта не входять.

Це стосується насамперед східніх кордонів сьогоднішньої УССР, зокрема ж, південно-східніх. Тут, на Підкавказзю, в Ростовщині, Куршині, Вороніжчині та в північній Чернігівщині, де на просторі кругло триста тисяч квадратних кілометрів жили, згідно з большевицькою урядовою статистикою в 1926 році ок. десять мільйонів населення, і важко ствердити, майже половина з них зареєструвала себе українцями. (На близьчому до України відрізку тієї території, за тим переписом населення, на кругло п'ять мільйонів населення українці становили: на Підкавказзю 63.8%, в Ростовщині 76.8%, в південній частині Куршини й Вороніжчини 64.2%). В умовинах московсько-большевицької окупації поза кордонами советами офіційно призначеної України лише частина українського населення відважилася зареєструвати себе українцями. Велика частина тамошніх українців, лякаючись не безпідставно репресій, воліла не маніфестувати при переписі своєї дійсної національної принадлежності і, приймаючи пропаговане большевиками територіяльне визначення національності, подавала себе русскими. Значить, дійсний відсоток українців серед населення тих територій є більший від офіційно поданого і українці становлять там більшість населення. Решта населення, що становить і так меншість, складається з різних національностей. А тому ті території мусять належати до української держави, якщо по знищенні большевизму на теренах сьогоднішнього ССР до слова мас прийти дійсна свобода, де рішає воля більшості населення даної території.

Окремим відкритим питанням залишається справа середнього відтинка східних кордонів української держави, або питання сусідства України з територією донських козаків. В 1917—1918 рр. існувала на схід від української держави самостійна держава донських козаків. Вона, як і українська держава, впала жертвою імперіялістичної агресії Москви. Козацька полі-

УБИВНИК СТЕПАНА БАНДЕРИ СВІДЧИТЬ

Московські вбивники переводять екзекуції теж на території вільного світу

Убивник Степана Бандери, службовик московської політичної поліції КГБ Богдан Сташинський утік до західної Німеччини і признався з усіми деталями до злочину, виконаного ним вбивства Степана Бандери, а рік перед тим Лева Ребета. Німецька поліція, якій американська передала Сташинського, перевела основну перевірку зізнань Сташинського і на підставі таких об'єктивних даних, як реєстраційні листки побуту Сташинського в готелях Мюнхену в часі підготовки й виконання вбивств під фальшивими прізвищами, знайдення в замку дверей дому, де жив Степан Бандера, відламків ключа, що ним Сташинський намагався відчинити двері тощо, стверджено правдивість зізнань Сташинського.

У своїх зізнаннях Сташинський подав, що вбивства він виконав як службовик поліції СССР з наказу шефа КГБ Александра Шелепіна та що по виконанні наказу він одержав найвище відзначення СССР. Таке відзначення видає уряд СССР за попередною апробатою ЦК компартії СССР. Таким чином злогин убивства Степана Бандери є злогином уряду СССР.

Цей злочин, як і попереднє вбивство Л. Ребета, доконане тим самим службовцем московського КГБ для викликання серед української еміграції враження, що це революційна ОУН стосує терор супроти своїх противників, були

тична еміграція в більшості відстоює далі принцип незалежності донсько-козацької держави. Ми піддержуємо в принципі концепцію самостійної донсько-козацької держави при умові, що кордони між донсько-козацькою і українською державами будуть визначені згідно з воєю всього населення мішаної території. Це наше застереження повністю віправдане, по-перше тим, що українці становлять великий відсоток населення тієї території, а подруге тим, що обов'язуючий колись принцип становості, згідно з яким голос в державно-політичних справах належав тільки козачому населенню, хоч воно становило лише 29.6% всього населення козачого Краю, сьогодні є неприпустимим.

(Далі буде)

доконані на території західно-німецької республіки. Цей факт, що уряд СССР видає і виконує присуди смерті на людей, які не є і не були громадянами СССР, на чужій території, повинен заалармувати опінію всього культурного світу, а перш за все уряд і громадян тієї держави, на території якої виконано московський злочин. Бо такий вчинок Москви під оглядом права є брутальним порушенням суверенності західно-німецької республіки й цинічним потоптанням одної з основ міжнародного права, а в політично-моральній площині поширенням безоглядного стосування Москвою кривавого терору супроти своїх противників теж на територію чужих держав. І, якщо сумління західного світу настільки вже закам'яніло, що він може спокійно придивлятись до поневолювання Москвою інших народів та залишатись байдужим і глухим на прагнення мільйонів населення України, Мадярщини, Балтійських країн, то повинен зареагувати проти злочинної дії московських вбивств вже бодай у власній обороні тоді, коли ті виконують злочини на території західніх держав. Бо сьогодні Москва вбиває руками своїх поліційних службовців на території Західної Німеччини не-громадян Німеччини, а завтра, якщо це пройде московським горлорізам безкарно, Москва застосує такий самий терор супроти німецьких громадян. Упевнivшись в безкарності своїх злочинів, виконаних на території самостійної Німеччини, Москва почне завтра вбивати скрито на вулицях Мюнхену, Бонну чи Франкфурту німецьких громадян, невигідних для імперіалістичної політики Москви. Гостро й рішуче повинен би зареагувати проти такого нахабного порушення Москвою німецької суверенності уряд західно-німецької республіки.

Та цього не сталося. Німецька поліція півтора місяця держала в тайні зізнання московського вбивника Степана Бандери і, можливо, залишила б це в таємниці назавжди, піддержуючи висунену нею в перших днях по смерті С. Бандери нісенітницю про самогубство, навіть по виявленні убивника, щоб... справою вбивства „якогось-там українця” не псувати собі стосунків з СССР. І тільки намагання Москви,

Если партия, в которой я участвую, не может предложить реальных и конкретных мер по решению проблем, то я не буду голосовать за нее.

本
來
本

проти ворога в обличчі смерти "nihil nisi bene". На вістку про смерть С. Бандери горєтка розгістеризованих партійних ненависників підхоплює кожну большевицьку провокацію, що понижує пам'ять С. Бандери й кидає тінь на його смерть та поширює її серед українського громадянства. Сквалливо підхоплюють вони кожну провокаційну ревеляцію, друковану на сторінках большевицької рептильки „Вісти з України”, щоб оплюгавлювати український революційно-визвольний рух. Так, наприклад, „Самостійна Україна”, орган ОДВУ, наче змовився з „Вістями з України”: кожну провокацію, надруковану в тій рептильці, негайно передає як „безсумнівну правду”, а „Вісти з України” кожну інсінуацію „Самостійної України” проти ОУН теж негайно підхоплюють і передають далі, поширюючи роздор між українцями.

І навіть редактор християнської „Америки”, офіціозу „Провидіння” дозволив собі надужити своїм становищем, щоб — з метою приниження нелюбих йому чомусь „бандерівців” — при повідомленні про викриття вбивника Бандери переповісти детально й без конечних у такому випадку правильних вияснень — провокаційні большевицькі „інформації”, скеровані на викликання в читача сумніву, котра із „версій”, „німецька” чи „большевицька”, правдива...

Правда, політичне вироблення не у всіх впalo так низько. Задержалось воно таки на належному рівні. Прикладом цього є постава тижневика „Народна Воля”, який з дати 7 грудня 1961 р. про викриття вбивника С. Бандери у статті п. з. „Москва признається до вбивства Степана Бандери” пише:

„В такій ситуації, коли член найвищої влади в ССР, Шелепін, і з ним разом прем'єр Хрущов, важко скомпромітовані, які винні злочину на чужій території, то мусіла б бути формальна заява уряду ССР про своє становище до зізнань Сташинського. Такої заяви нема.

„Панує стара засада в того рода справах, що хто мовить, той погоджується. Москва свою мовчанкою признала, що Сташинський в основі говорить правду і проти неї вона не має що сказати. Москва, очевидячки, ще чекас, який буде хід сподіваного процесу проти Сташинського перед німецьким публічним судом. Вона боїться передчасними заявами ще погіршити своє положення в цій справі.

„Те, що пишуть різні комуністичні Терлиці, не варте уваги. Це пишуть услужні лакеї Москви, а при тому дуже глупо. Тут не поможуть Терлиці. Тут мусить говорити сама Москва. Її мовчанка в даних обставинах рівняється фактичному признанню, що вона є вбивником.”

Така постава противників революційної ОУН повинна бути прикладом для інших: в обличчі наступу Москви на всіх нас мусять відступити набік усякі партійні пристрасті. Всі українці повинні дати одностайну відсіч усім ударам, усім провокаціям Москви й одностайно алярмувати вільний світ про те, що Москва перейшла до стосування кривавого терору уже й на територіях чужих держав.

Постава цього тижневика, якого гол. редактором є культурно, політично й суспільно вироблена людина, зовсім відмінна. Ця газета не тільки не пішла слідами органів ОДВУ, УРДП й „Провидіння”, але й виявила вичуття границі, де кінчається партійність і де починається спільнотна єдність українців супроти національного ворога, спільного для всіх організацій, партій і середовищ.

П. М.

Противники революційної концепції, питання про можливість і доцільність протибольшевицької національної революції ставлять у різний спосіб, але завжди з сумнівом, з невірою й негативним упередженням. Зокрема в затяжній міжнародній ситуації, в період коекзистенційної політики, посилюється негація революційної боротьби. Від її регніків вимагають доказів, що протибольшевицька революція можлива, що вона має вигляди на успішний розвиток і на перемогу. Це питання набирає кардинального значення зокрема для хитких, опортуністичних політичних середовищ, які під впливом сумнівів і зневіри готові завжди відциуратися від самостійництва, та пристосовуватися до того, що легше і вигідніше, йдуги по лінії меншого опору.

Степан Бандера

М. Карпович-Дубиняк

ЗАМІСТЬ ІДЕЙНОГО РОСТУ — ЗЛОЧИНИ ОКУПАНТІВ

(Закінчення з попереднього числа)

В результаті перемоги соціалізму в ССР, зміцнення єдності радянського суспільства компартія робітничого класу перетворилася в авангард радянського народу, стала партією всього народу, розширила свій спрямовуючий вплив на всі сторони суспільного життя. Партия — розум, честь і совість нашої епохи, радянського народу... Вона об'єднує в своїх рядах найпередовіших представників трудящих, тісно зв'язана з масами, користується безмежним авторитетом в народі... Комуніст всеюю свою поведінкою на виробництві, в громадському і особистому житті показує високі зразки комуністичних відносин, додержується принципів і норм комуністичної моралі..." (Програма КПСС. Журнал „Комуніст України”, ч. 8, серпень 1961, стор. 74, 76).

Комуністична мораль! Високі зразки комуністичних відносин! Що таке комуністична мораль, як виглядає „розум, честь і совість” московських окупантів на Україні, як практично здійснюється „тісний зв'язок з масами” поневолювача українського народу, в якому світлі виглядають „високі зразки комуністичних відносин”, про це найліпше свідчать дві довгі статті: в „Правді України” за 12 вересня і в „Робітничій газеті” за 13 вересня 1961 року.

Очевидно, перед тим, ніж подавати до широкої публікації вміщені на сторінках обох газет статті, редакції обговорили їх зміст в ЦК КП на Україні, і вони написані тільки за вказівками членів ЦК. Але як не злагоджувалися, як не перекручувалися факти кричучої сваволі партійної влади над українським народом, редакції не спроможні були приховати і прикрасити терор і жорстокість московських бандитів на Житомирщині і Черкащині пропагандивним патяканням.

Як повідомила „Правда України”, рішенням бюро Житомирського обкуму партії директора радгоспу „Ріхальський” Ємельчинського району комуніста Харченка було усунено з його посади, а секретареві райкуму партії Гриневичу „суворо вказано” на його неправильну поведінку. Та, як тільки про це було офіційно оголошено, до редакції „Правда України” ринула повінь листів зі скаргами, в яких не тільки критикувалося постанову обкуму, але й саму „Правду України” за те, що вона навмисне приховує низку фактів сваволі московських окупантів-партийних відпоручників, про які повідомляється в листах редакцію, не інформує читачів про заходи, що їх вжито або взагалі чи було вжито після викриття потворної поведінки „авангарду і партії всього народу” на місцях, що редакція часто перекручує зміст скарг, займається окозамилюванням.

Рятуючи власний авторитет, під тиском українського населення Житомирщини, ненависть якого до партійно-советської влади на місцях настільки зросла, що треба було конче вживати якісно рішучі заходи, „Правда України”, на наказ ЦК КП „УССР”, відрядила до Ємельчинського району спеціальну „високу” слідчу

партійну комісію, яка розмовляла, як подає редакція, з комуністами і пересічними колгоспниками на місці.

Під час слідства виявилося, що перший секретар райкуму партії Ємельчинського району Гриневич, діяв цілком „правильно”, в розрізі проголошеного Хрущовом і програмою компартії „права на керівництво і провідництво всіма сторінками суспільного життя”. (Всюди підкresлення автора. М. К-Д). Він вживав партійну владу, як бича, що змушував мовчати всіх і вся. На всіх нарадах, конференціях і пленумах Гриневич ставив за приклад комуніста Яценка — голову колгоспу ім. Шевченка в с. Кулішах. Яценко був гордістю району, бо кукурудзяні ланки колгоспу позаминулого неврожайного року, день і ніч працюючи в полі на кукурудзі, виплекали в умовах Полісся досить не поганий врожай.

Житомирський обкум партії з того приводу підняв на всю область величезний гомін. Слава докотилася до Москви і на цьогорічному січневому пленумі ЦК КПСС Хрущов на всі боки вихвалає Яценка та Гриневича за те, що вони в умовах Полісся зуміли виплекати високі врожаї. Але для Яценка і Гриневича цього було мало. Їм хотілося „ходити в героях”, громіти славою на цілій ССР. Та виявилося, що рекордні врожаї кукурудзи родили тільки на паперах колгоспу ім. Шевченка і райкуму партії. Дійшло до того, що під „мудрим керівництвом партії” неіснуючий врожай кукурудзи в цьому році досяг навіть 2.000 центнерів зеленої маси з гектара, але знову ж таки завдяки методам приписок, окозамилювання. Це перевищило найбільші досягнення хрущовських маяків, про які тепер говорить український народ: „Галасами — маяки, а на полях родять будяки”!

Житомирський обкум партії звітував про досягнення Подгорному, „Правда України” закликала кукурудзодобів „рівнятися” на колгосп ім. Шевченка, окозамилювання в Ємельчинському районі квітло далі, а сам Яценко погрожував колгоспникам:

— Я вам тут і прокурор, і суддя, і совєтська влада! Я веду боротьбу за народне добро, за підвищення вашого матеріального добробуту, за зміцнення дисципліни в колгоспі і в селі.

А на ділі він чинив незаконні обшуки в приватних мешканнях селян, бив пересічних колгоспників, зарештовував їх, запроторював на цілину, ображав людську гідність кожної людини, побудував за рахунок колгоспних фінансів для себе та для високого партійного начальства району власні будинки, роками не платив колгоспникам продуктів і грошей на трудодні, самовільно забирає у них корови, відібрав присадибні ділянки.

Ємельчинський райком партії не тільки про це все зізнав та прикривав злочини Яценка, як свого „висуванця”.

Комісія „Правди України” повідомила, що вона дуже багато почула і про „художества” (бандитизм і терор!) голів колгоспів ім. Мічуріна Волощука та „Гіганта” — Філоненка, про деяких працівників районних державних і партійно-громадських установ, як ось, наприклад, про директора райвідділу „Укрсільгосптехніка” Сажіна. Він та Філоненко — члени райкому партії, а Волощук — член бюро райкому партії. (Комісія навмисне приховала чим пописується Сажін. М. К-Д).

Викладач середньої школи, Коляда десь необережно висловився, що Філоненко не надається на голову колгоспу, що його дії межують зі злочином. Це дійшло до Гриневича і райком партії доручив другому секретареві Дроженкові та відповідальному редакторові районної газети, членові бюра райкому Уривському, негайно скликати партійні збори в колгоспі „Гіант” і розправитися на них з „наклепником” Колядою. Але Уривському і Дроженкові на зборах не повезло, тоді райком партії самовільно сфальсифікував постанову партзборів „Гіанта”, у якій Коляду було покарано, як „брехуна” і „наклепника”. Районна газета, під керівництвом відповідального редактора Уривського, обличувала на своїх сторінках найбруднішими помиями Коляду та його прихильників. („Преса ССРР — на службі народу! Преса ССРР — найвільніша, найправдивіша, найдемократичніша, висловлює думки і сподівання народу!” М. К-Д).

Комісія та редакція „Правди України” лицемірно обурюється на те, ніби райком партії „перетворив” районну газету на знаряддя морального тиску, переслідування і винищування „інакшедумаючих”. А що з себе являє „Правда України”, чи не знаряддя ЦК КП „УССР”!

Під захистом Житомирського обкуму партії та Ємельчинського райкуму на повну скалю розперезалися такі злочинці, члени партії: Генін, Чекунов, Воробйов — високі начальники райхарчокомбінату. „Чорними дверима” вони роками постачали найліпшими харчами, предметами ллюксусу та дефіцитним крамом все районне відповідальнє начальство та обком партії, крали направо і наліво крам, продавали його за спекулятивними цінами, а грішми ділилися з начальством. А в цей час українське голодне населення цілими днями вистоявало в чергах перед замкненими крамницями та їдалнями, чекаючи на ласку московських окупантів.

Коли стало відомим, що райпрокуратура під тиском населення змушені буде розпочати слідство, райком партії викликав на засідання бюро прокурорів Кашицького і Чульського, вказав їм як потрібно приховати всі кінці і категорично заборонив порушувати кримінальні справи супроти начальства. За постанововою обкому партії, обласний прокурор відкликав з Ємельчинського району Кашицького та Чульського, а на їх місце призначив нових прокурорів — Мельника і Білого та слідчого Гончаренка, наказавши їм, аби вони нічого „самовільно” не чинили без відома райкому партії. (Заглянемо в нову програму партії: „Суд і прокуратура в ССРР підпорядковуються тільки закону”. Але закони ухвалює ЦК КПСС! М. К-Д).

З метою цілковитого підпорядкування прокуратури Ємельчинського району під владу бюро райкуму, Житомирський обком партії ліквідував парторганізацію прокуратури, вімкнув її до парторганізації районної міліції, бо начальник райміліції Суржіков та його підлеглі, за наказом бюро райкуму, „брали на іспуг” (заликували погрозами) та заарештовували тих, хто викривав партійну банду, скаржився на неї в анонімних листах, авторів яких міліція та райуправління МВД і КГБ відшукували і садовили за грата.

„Тяжко передати все те, про що оповідали комісії сотки колгоспників і рядові партійці”, — зітхас з фальшивим сумом „Правда України”. „Винен в усьому секретар райкому партії Гриневич”, — глухо невиразно бурмотить газета. Ні, не Гриневич! „Правда України” — знаряддя ЦК КП „УССР” — нахабно бреше. Винуватою є „великобратерська” компартія, авангард російського народу — поневолювача України. Це ж вона виховала в дусі „комуністичної моралі” „взірцевих” комуністів Яценка, Гриневича, Волощука, Сажіна, Харченка, Філоненка, Уривського, Геніна, Чекунова, Воробйова, Суржікова, Дроженка, Хозяйкіна, Кашицького, Чульського, Мельника, Білого, Гончаренка, всю бандитську зграю, що верховодить Ємельчинським районом. Це ж вона призначила головою райвиконкому Щербу та інших „обранців народу”, за якими „голосувало 99%”, до установ „советської владі на містах”, що їх, як стверджує навіть і „Правда України”, жахаються всі немов чортів, не вірять ані одному їхньому слову, обходять їх за сто кілометрів, ненавидять як найзапекліших ворогів українського народу. Ці „народні обранці” кладуть під сукно законні скарги населення, наказують міліції та прокуратурі лякати скаржників арештом, повідомляють тих високих начальників, на яких вплинули скарги.

Не далеко відійшла від начальників Ємельчинського району і зграя обласних бандитів Житомирщини, як напр., секретар обкуму партії Бугась, обласний прокурор Гаврилюк, завідуючий відділами обкуму партії Демченко та Харахонько, голова облвиконкому Кременецький та всі члени „рідної компартії” — партії московських розбійників з великої дороги.

„Правда України” пише, що „на цьому ми ставимо крапку!” Ні, рано ще ставити її. Загляньмо тепер в м. Черкаси.

Редакція „Робітничої газети”, дуже довго вагалася, поки повідомила, що до неї надійшов лист від шоferа Криворізької автобази тресту „Дзержинськруд” Івана Беднікова та пенсіонера Василя Беднікова про факти кричущого свавілля і беззаконня, жертвою яких став шофер вантажного автопарку ч. 2 м. Черкаси, Петро Бедніков.

Вони писали в листі, що 25. 7. 1961 року Петра Беднікова було арештовано. Довідавшись про це, автори листа приїхали до Черкас, де довго і безрезульятно оббивали пороги прокуратури міста і області (Черкаси — обласний центр). І тільки через 31 день після незаконного арешту прокурор Черкаської області нарешті розпорядився звільнити П. Беднікова з в'язниці. З нього було взято підписку про невиїзд з міста, бо

Xaparetipnum e te, mu eys ha micatari cfaagpokobanix
materpilimh impokypatyan sacayun heinsnholo Bimyoga
ha ybshenka y sunpabro-tpyayorox taabopax. Bezhinoka
tumaiun tua apetmon bi uehp hisaado. Linue ttpyahnin
mofepa kpnospakoi basan arattpachomoty ra nechione-
pa-maxataxay, mu eys sunk srajan, mu bohn nicasin nictca
mu „Pogitinhoyi raseeti”, ta binay chellajiphoi koniti e
tireera jo k. Keparc aetuo orepehnyi cnapary i hizkine. Tlpo
cearitinaq qigachon i mepkoqie qepkracpokoi impokypatyan, mi-
jutti ta ihunux ncockinx napqihinx hahajiphinkri ayake
woktia, who share qepkacpokin owoom i mikrakom mapiti.
Aye mo sohn, ak „azapata”, pogodjin, jidg sahngintu
rashotcxa sacmynti Luyuhemka i Bezhikora a thopy, za-
ximuhatorp impokypatyan, binuparadomoyra munuhin llycto-
beta, Qkyere, Cncoehka ra Cnkyajin . . .

Yn nortipno no uporo, nro mo tyt hanica ho hanix
komethapha i nochnoh? Tak echo, nre dzhynka i nove-
jika za okybarin Ykpaiti mockorobrinx imnepiajictri-
saarapghnib;

жил на берегу реки Белой в деревне Бородино. — «Я никогда
тогда не видел такого человека, как тот, что был у нас вчера! —
сказал старик. — Он был выше меня на голову, и я не мог
засунуть даже кончик пальца в его кулак. — Но он был
очень ловок и проворен, и я не мог устоять перед ним, когда
он начинал бить в барабаны. — Он играл на барабанах так
хорошо, что я не знал, как это ему удавалось. — Он играл
на барабанах так хорошо, что я не знал, как это ему удавалось.

"Стахоніне япайды Чоюйкеңікс Центри оқылға-
шое кокша арнай, ера үтөлокшөе ніпаға 6yr-
мун хеңзілекшік шапотіре 260 жарін із сірахом
такын 65жаратын 260 жарін, Білмекіра 260 Ipy-
зія, мінде таңнан жиһіндең актінегіндең 260

"*Zakaz Yekaterina*", e tractando Mosephoro nojii-
tanyono, a he icetopnhoia haaboso. Iti b' aje, atza-
utomy croutiti binaymarin heuiohachitri, ahi xo-
tian bihipparan bia napckroj imnepii hipejehno-
zaaxjih i okpashin" ("Soviet Affairs Notes", No. 150,
a research medium of the State Department, on
the very first page).

ак бијомо, ојачањијајући организацију која ће се укључити у трајнији развој Црне Горе.

HYAN NAME BANNERTH?

B. *Kocaphko-Kocapeus*

I *harahipnra ekremiyatam* artemapky Okgnebra.
II *topogypop m. Hepkacn Cnocoehko i chiqyanh mokypyaty*
III *Cnypda, hicaq Aoninty i ohnxn ctabor, 3azapeleutyr-a
in... Biyooebs i Bezhikoebs, ak „za gntcmetnynhe no-
mpehna herjehmnhpxn sinjalakjor ujoglo kephinx ocl6*

Hecimparec-7inbirler 65ypris Ecimkore. Beppratonicb no
oprahis Biajan si kraporo. bin hanicar he tihkrn upo ue
ge33akohna, a h ipo te, upo, sunkoncrobryohn cizykgobe
ctrahornine, amperrop biypemotybar y mactrephex arto-
sapky sa jepkabahin koutt brache arto, i uo rax brithe
x6apunutro. Barra 6yra cimpmorshu jo nokypartypn,
jo noky ha7inura x sanra mohjorlo mofepa arto6a3
Umitpa Ljyulehra mdo mopen (x6apdi) s 6oky lycotteria

Chupogyaar, 6yjo, haarectn nospa/akr y posomoytunehn - i
nachinx hacltin haerapshn nocoatazahna kaneberskn - i
Tycroholti sepihnhn horo 3a ekopogenhn untrabt, xosa
a jilchocetl nro noco/ajt he ekopogenho. Illofeppy Marapn-
ky, nro "hacmuniene" jiltcotorbit samphonyara, "3 metro ynnreh-
nophodchikky, Tycroholti sepihnhn celi npaza npaza
ha hemphemochet", noco/ajt nootah, "3 metro ynnreh-
n, "mpanhinn", noco/ajt nootah 3aaby upo sepihnhn. 3 tlej
Biloygoor ta gerato ihinx, Tletpa Bcjhikora sepihnhn
3 cuitjolean 3a te, nro top ihix hamchne sibras nupomo6y
rahanh rameno ha apoyehenn llycroholti, nro marin npa-
nha npopyta.

ніло міністарство фінансів України здійснило відповідну заяву в Адміністрацію Президента України та в Міністерство юстиції України про вимогу відмінити вирок та засудженому відпустити.

Союзу. Відклик на ці області ставить уряд Сполучених Стейтів у небажане положення, як на че то він був за розчленування історичної держави". (З листа Державного Секретаря Діна Раска, з 28 жовтня 1961 року до предсідника House Rule Committee Говарда Смита, на його запит, як Державний департмент ставиться до проєкту створення Конгресового Комітету для поневолених націй).

Перше твердження „експертів” у Державному департаменті виявляє брак підставового знання історичної дійсності Сходу Європи і його народів. На такій ігноранції базована дипломатична і мілітарна стратегія Сполучених Стейтів і веденою ними всього вільного світу в третій світовій війні проти того самого Сходу, опанованого Москвою! Чи може така політика мати вигляди на перемогу? Звичайно, що ні.

Друга заява не залишає ніякого сумніву про те, що теперішнє нехтування прав Катанги на самовизначення і примушування її до злуки з рештою бувшого колоніального бельгійського Конга силами ОН при повній політичній і фінансовій допомозі Сполучених Стейтів матиме свою аналогію щодо України і Москвії на випадок, якби ведений ними вільний світ якимсь чудом став остаточним переможцем. Став би чудом тому, що всі дотеперішні і теперішні політичні потягнення Вашингтону є, у збільшенному виді, водою на млин ворога, бо москалі, комуністи та їх симпатики так званого „лівого крила” більше зацікавлені в перемозі СССР, аніж у перемозі Сполучених Стейтів. Інакше важко пояснити, а тим більше оправдати таку політику Вашингтону, яка унезалежнюванням колоній в Африці, Азії й Південній Америці ослаблює потенціял своїх найпевніших європейських союзників і приятелів, як Англія, Франція, Бельгія, Голландія, Португалія, зате обороною колоніальної цілості СССР скріплює потенціял імперської потужності єдиного свого ворога. А тим часом Вашингтон звільнє чорні, бурі і жовті племена чужих культур, а рівночасно узаконює рабство білих народів спільної європейської культури. Щобільше, Вашингтон, і його делегат в ОН А. Стівенсон, поборюють в Африці Катангу і Південно-Африканську Унію, які є беззастережними антикомуністичними країнами і допомагають звільненім народам,

які є прокомууністичні або совєтофільські, а на віть отверто комуністичні, як Югославія.

Виринає питання, чому таку самогубну політику бачать журналісти і чому міг пізнати прем'єр Канади Дж. Діфенбейкер, а не спроможний пізнати її усвідомити її ані Президент Дж. Ф. Кеннеді, ані його Державний Секретар Дін Раск??!

Аналіза того, що належить до змісту заяви керівника Державного Департменту в імені уряду Сполучених Стейтів, як і того, що може бути в майбутніх наслідках, виводить на яв такі жахливості, які ставлять політичний провід Сполучених Стейтів, з претенсіями бути чемніоном свободи і рівноправності людей і народів, поруч автократичних диктаторів і ворогів свободи та рівноправності.

Кожному, хто хоч трохи визнається в месіяністичній настанові і політиці москалів у теорії взагалі, а в реалізуванні месіяністичних поступлітів зокрема, і щодо українського народу, ясно, що перш за все якраз український народ має стати жертвою месіяністичної ненависті Москви. Царські москалі пробували виелімінувати український народ з історії засвоєнням всієї його минувшини та заперечуванням його існування. Советські москалі, побачивши безуспішність таких засобів, пробували дійти до того самого пляновим виголоджуванням або виселенням всіх українців на певну загибіль. Ні одне, ні друге не вдалось, бо, — як засвідчив сам Хрущов — українців є забагато. Советські москалі знайшли більш надійний засіб геноциду українства. Вони засобом відповідних реформ правопису й історіографії усувають всякі різниці між собою і українцями, а їх „інженери душ” вимінюють українську душу на московську.

Своєю політикою щодо імперії москалів, а тим самим і щодо взаємовідношення між москаллями і українцями в політичному розумінні, згідно із заявою Раска в його цитованім вище листі, Сполучені Стейти виявили себе партнерами москалів у спільному геноциді українського народу, бо увіковічнюючи колоніальне рабство українського народу уможливлюють вони московським гнобителям повну реалізацію затіянного геноциду всього українського народу.

Такого геноцидного заміру не можна було закинути ані поваленим диктаторам, навіть союзникам, в роді Баттісти і Трухілла, ані навіть такому диктаторові, як Кастро, що його сам Вашингтон висадив на стілець Баттісти, не говоривши вже про португальського Салязара або еспанського Франка.

У дискусії між Дж. Ф. Кенненом і його бувшим шефом В. Ч. Буллітом (на сторінках U.S. News & World Report, June 29, 1956) Кеннен твердив, що коли добрий чи поганий уряд вдережиться в даному краю на Сході Європи десять років, то він набуває вже узаконених прав. На це Булліт відповів, що якби це було правда і якби ту правду люди респектували, то не існували б самі Сполучені Стейти, бо законні права до американських колоній набули англійці понад 150 років, не говоривши вже про десятки інших народів, які в ході останніх 180 років нівчили ще довші законні права колоніяльних панів і унезалежнювались. Зло ніколи не може вважатися законним на довший час. Булліт додав: Здається, що в емоційній настанові пана Кеннена плавування не є плавуванням, якщо плавається перед советським урядом. Аналогічно, колоніалізм не є колоніалізмом, якщо колоніялістами є (для Кеннена) любі йому „росіяни”. Вкінці, що геноцид не є геноцидом, якщо його реалізаторами є ті ж самі москалі, а партнерство в цьому злочині не є ганебним, якщо партнером є знову ж ці самі москалі, і т. д. Монархія Габсбургів не була „історичною державою”, хоч проіснувала колоніяльною і спадковою державою понад 1000 років, і чехам вільно було унезалежнитися, не зважаючи на 700 річні „законні права” Габсбургів чи австрійських німців, зате СССР Вашингтон визнає „історичною державою”, а Україна, Вірменія і Грузія „традиційними частинами СССР”, хоч ця советська держава заіснувала щойно перед несповна 40 роками! Щобільше, ця сама Україна, Вірменія і Грузія є національними советськими республіками із гарантованим у советській конституції (ч. II, параграф 17) правом на вихід із советського союзу!

Брак знання або ігнорація таких фактів блідне перед грубим бо свідомим однобічним ламанням чартеру ОН, де рівноправність і взасмне респектування між членами є обов'язкове, а надто Україна є навіть членом-основником ОН,

нарівні із Сполученими Стейтами. Заперечування буття України, як окремої нації та її бувшої незалежності, яка тривала під назвою Русь століттями поки постав монгольський новотвір москалів, не говоривши про ще молодший новотвір Сполучених Стейтів, це не тільки образа кожного читача заяви, якого вважається дурнішим, ніж він міг би бути. Це також розбивання ОН і його фундаменту рівноправності членів, ба навіть безпосередня спроба геноциду українського народу, що є членом-основником ОН, чим не є РСФСР, тобто теперішня Росія як така, ані інші неназвані національні советські республіки, що з них деякі ніколи не мали власної держави до 1917 р. А Білорусь не згадано, мабуть, тому, що Президент Кеннеді подарував білорусинам свій образ з нагоди святкування її незалежності.

Першим і головним висновком такої політики може бути певність, що не може вільний світ, ведений сучасною москофільською політикою ЗДА, виграти біжучої війни з ворогом, якому цей вільний світ, під проводом ЗДА, допомагає скріплювати колоніяльну систему, і від якого ворог черпає весь запас сил і потужності, та який той же ворог хоче за всяку ціну угробити. Адже ланцюг є лише настільки сильним, наскільки міцним є його найслабша ланка. Котков засвідчив, а обидві останні війни підтвердили, що таким найслабшим звеном в колоніяльному ланцюзі Москви є Україна. Тільки її унезалежнення було б ударом в саме серце російської імперії. А коли ЗДА замість ослаблювати, скріплюють цей ланцюг, яким заковані поневолені Москвою народи, то як же вони, ЗДА, можуть перемогти комунізм, колоніалізм і невільництво, коли вони його підтримують.

Пауль Рорбах казав, що як довго Україна окупована Москвою, яка може з України черпати потенціял своєї сили, то ніякий інший менший край і народ не має виглядів на звільнення. Отже Сполучені Стейти хочуть увіковінити поневолення України й українського народу, то вони тим самим хочуть поневолення і всіх інших немосковських меншин народів, не тільки внутрі СССР, але узагалі за залізною заслоною! А на випадок перемоги СССР в біжучій війні — про що йде згаданим чинникам у Вашингтоні — то доля поневолених Москвою

I к е р.

НАША ТЕХНІКА І АМЕРИКА

Фейлетон

Воно іноді аж несмагно робиться, коли гіташ, як то наші новоприбулі гваняться в пресі своїми успіхами на цій вільній землі, зокрема в царині техніки. Той, мовляв, буде „гайвеї”, той працює інженером у фабриці „джетів”, а ще там котрійсь закрутися коло атомової енергії... Велике, мовляв, цабе! I фотографія коло статті красується — нате, мовляв, подивіться, яка з мене цяця мальована.

Немає в тому жадної небувальщини та й невидальщини, бо вже три-готири десятки років тому наші піонери мали такі самі осяги, коли не кращі. Та в ці давні гаси не було так багато українських газет і стільки письмаків, щоб так детально й похвально розписувались про ці справи.

А здобутки були і то, можна сказати, переломового характеру! Треба ж вам знати, що в той час, коли старий Форд випускав з-під конвеєра свої автомобілі, а Рокефеллер робив мільйони на газоліні, в той самий час на долині міста Нью Йорку, в скромній, тихій українській книгарні, два наші винахідники сконструювали судо техніки — першу в Америці ступу, що опидала пшеницю на кутю!

Про цей, майже незнаний ширшому громадянству, історигний факт, пан Мирон Сурмаг пише таке в своєму спогаді „Як я став книгарем”:

не мине і Сполучені Стейти. Отже дотеперішня політика Вашингтону це — на довшу або коротшу мету — не тільки поневолення народів, але й власне самогубство!

Головною причиною такого самогубства є в і р а в правдивість такого московства, за яке воно себе подає — як російсько-слов'янське і совєтсько-комуністичне. В так зумовленому незнанні москалів такими, якими вони є без маски, бачив Достоєвський найбільшу користь для Москви та її імперії. Він дуже побоювався і передбачував кінець московських успіхів, якщо б не-москалі перестали вірити і почали знати їх такими, якими вони є. Отже з того всього поука, що не віра в Москву, а знання Москви може дати успіхи.

„Я взяв кутю... і показав своєму робітникові-механікові, Теофілеві Ольшанському, який потрафив усе зробити. Він відразу каже: „Чекай, я зроблю ступу!” Взяв готири дошки, збив докути, поставив дно і все те обшив бляхою. Опісля доробив ще великий макогін. Я всипав пшеницю в ступу і ми погали її опихати...” („Свобода”, з 2-го лютого 1961 р.).

Так то в книгарні „Сурма”, звідки промінювало на всю Америку світло правди в формі друкованого слова, зокрема єгипетських сонників, постав той сенсаційний апарат, що мав потім такий далекосяглий вплив на поширення різдвяних традицій серед нашої заробіткової еміграції. Ставимо тезу: якби не було ступи — не було б куті! А нема куті — немає Свят-Везгора! Якщо в цьому аспекті розцінювати заслуги пп. Сурмага та Ольшанського, то їхній винахід не має собі рівного в царині рідної техніки.

Хоч напрошується аналогія до тієї смікалки, яку винайшов був у своїй гас, за панування цариці Єлизавети І-ої, запорожець Череватий Пацюк з села Диканьки на Миргородщині. Інша ріг, що він накладав з усіми гортами і міг зробити навіть мавпу. На жаль, в нашій технігній літературі не знайдете нікого про цей, вийняткової важливості, винахід. Одинока згадка про нього збереглася в красному писменстві, а саме в творі Миколи Гоголя „Ніг проти Різдва”.

Хто гітав цей гудовий твір, той пригадує собі, як запорожець Череватий Пацюк вегеряв: він сидів, по-турецьки підогнувши ноги, на ділівці, перед невеличкою діжечкою, на якій стояла така спеціальна макітра, з якої галушки самі пурхали горобцями — просто в роззвалений рот характерника! Вгені ще й досі так і не збагнули, що ці галушки підкидало і штовхало в горляну пропаст: якась така штудерна пружина, ги негиста сила?.. В кожному разі не улягає найменшому сумніву, що цей апарат, який я називав би з-французька „саможер”, можна було застосувати так до галушок з юшкою, як і до вареників із сметаною.

От, і прийшло мені на гадку — яким благословенням Божим був би цей винахід для нас,

Андрій Гарасевіг

НАРОДЖЕННЯ ХРИСТА

В заворожену даль відлітали окрілені тіні,
Клуби хмар голубих протинало проміння зорі.
В вифлеємськім хліву на пахучим, розстеленім сині
Народився Христос.

Каганець вже давно доторів,
Але яскість спілугча змікала потомлені вії,
І неждано побачили смертно-бліді пастирі,
Наче б з ясел отих, наче б з теплих обіймів Марії
Тихо еходило сонце.

Високо-високо в горі
Розпливалася стеля, кружила у білому димі,
Розступилися хмари, відкрили лунку височину,
І з розкритого неба злінали стрункі херувими,
Щоб зложити Йому свій доземний, свій низький поклін.

Відчиняються двері — вривається вітер і простір
Відчиняються двері — пурпур, пурпур горить! —
Із далеких країн тріс царі — три вітані гості
Прилякають у порох, складають коштовні дари,
Присягають на вірність...

І блідо всміхається мати
Пестить Сина свого, і леліс замрізни син...

— — — — —
А під схилом Голготи речуть, готовуть розп'яття
І горлають:
„Распин!”

непокорених, політичних емігрантів! Всі ми
тепер потроху нагадуємо Череватих Пацюків, і
виглядом, нівроку, і гудовим апетитом. Так
що ж... Прийдеш, бувас, з того засідання,
звалихся окологом у фотель, перед телевізором,
залінівий сягнути рукою по „сендвига”,
ги якогось завиванця... А якби перед вами
поставили машинку, що сама заганяє вареники
в рот, піекоти, скажемо, на мінуту, то це, звичайно,
розкрило б цілком інші перспективи!
А скільки національної енергії зашпарувало б
— про те й нікого казати!

Ясно, що ми, новоприбулі, не маємо морального
права вимагати від таких заслужених пionerів-ювелітів, як п. Мирон Сурмаг, щоб вони
змайстрували для нас ще й таку машинку, як
колись ступу. Та приїхала до Америки свіжа,
молода шихта книгарів таких, як власники
„Арки”, ги „Говерлі”. Хай вони попробують
щастя в тій ділянці!

Мір. Іван Боднарук

ОДИН ІЗ ТИХ, ЩО БЕЗ ХИТРОЩІВ ЛУКАВИХ КРІЗЬ ЖИТТЯ ПРОХОДИЛИ

Сім'я Лепких дала нашому народові кількох письменників і вельми заслужених людей. Згадати б тільки Данила Лепкого, священика, письменника і фолклориста, що містив у „Зорі” цінні етнографічні статті, а в „Ділі” друкував оповідання з сільського життя „Емігрант” і „Злодійська пасха”, а далі Сильвестра Лепкого та його синів, з яких Богдан належав до найбільших галицько-українських письменників і був свого рода нашим амбасадором на чужині (в Кракові), Микола, гімназійний учитель, що помер на скітальщині після II-ої світової війни, відіграв визначну роль в нашему громадському житті, а третій, Лев, журналіст, старшина УСС, редактор видань „Червоної Калини”, автор багатьох стрілецьких пісень і письменник, уложив музику до славних „Журналів”.

Ми хочемо в цій статті спинитися на постаті Сильвестра Лепкого, галицько-українського громадського діяча і письменника, що писав під літературним псевдонімом Марка Мурави. Був він сільським священиком і тому міг пізніше його син Богдан так гарно змалювати в своїх творах побут нашого духовенства. Згадуємо Сильвестра Лепкого (Марка Мураву) тому, що саме цього року минуло округло 60 років з дня його смерті. Народився 1845 р., а помер 1901 р.

Син сільського вчителя, вихований на селі, ціле своє життя присвятив Марко Мурава для свого народу. Для нього і став він сільським священиком, хоч талант тягнув його в інший бік. У гімназії немало набідувався, бо мусів приватними лекціями заробляти собі на життя. Найбільше дошкулювало йому те, що був при неволі досвіта зриватися і для всіх своїх учнів по два гусячі пера затинати.

Скінчивши теологію, став священиком у селі Ялинковатім у скільських горах. Тоді жив у дружніх взаєминах із своїм сусідом, парохом Славська, поетом М. Устияновичем та його сином Корнилом. Корнило був кілька років старший від нього, але обидва вони вирости в тій самій атмосфері, захоплювалися Шекспіром,

Шіллером і Геглем та обидва належали до народовців 70-их років. Корнило Устиянович, гарний з зовнішнього вигляду, жвавий, бувалий у світі й дотепний, вносив радість у кожну хату і в кожне товариство, в якому появлявся. Гарно декламував і вмів чудово розказувати. Часто бував він теж у домі Лепких у Ялинковатім. Інколи заїздив туди і Франко. Миколу Устияновича дуже цінів С. Лепкий як письменника, тому коли прийшла вістка про його смерть, він зараз поїхав до Бережан і подбав, щоб бережанці гідно вшанували „галицького соловейка”. В церкві влаштовано могилу, обложену її рутою й барвінком, обставлено ялицями, а 13-літній Богдан Лепкий намалював портрет померлого.

С. Лепкий цікавився мистецтвом і літературою та любив про них говорити, особливо з сином Богданом. Розмовляв з ним про творчість Миколи Устияновича, зокрема про його романтичний твір „Страстний Четвер”, захоплювався й мальськими картинами Корнила Устияновича. „Тепер — каже Б. Лепкий у „Бережанах” (одна із складових частин „Казки моєго життя”) на стор. 120 — я в цім оповіданні не одне таке бачу, чого перше не помічав. Від нікого я так багато не навчився, як від батька. І, як дивно! Він усі предмети знов, і греку, і латину, математику, а про літературу то вже нема що й казати. Чи їх так добре вчили, чи вони вчилися так добре? Не можу того зрозуміти . . .”

І багато інших цікавих подробиць про життя Сильвестра Лепкого та про патріярхальний побут священичих домів у минулому столітті дізнаємося з чудових спомінів його сина Богдана „Казка моєго життя”. Був С. Лепкий великий патріот і щирий українець. Читав „Слово”, „Ниву” і „Правду” та багато книжок. Нарікав часто, що мало наших книжок друкують. Мав свою гарну бібліотеку, де можна було знайти „Кобзаря”, „Приказки” Номиса, „Записки о Южной Руси” Куліша тощо. Дуже любив театр, зачитувався в Шекспірі й завжди казав, що народ без власного театру не може бути нацією. В себе, в селі Жукові, зарганізував драматичний гурток, який давав вистави у так званому сальоні на приходстві. А коли приїздив до Бережан театр, то возив на вистави своїх парохіян і платив їм вступи. Лев Р. Лепкий у своїй статті „Причинки до генези трилогії „Ма-

зепа” („Овид”, лютий 1961) пише так: „У 30-ліття смерти Діда відбувались у селі Жукові поминки на могилі Діда. Мого Батька зустрічали при в'їзді до села, при т. зв. тріумфальній брамі, і старенький вйт Недільський у привітальній мові згадував, як то Дідо мріяв, щоб замість корчми в селі, була театральна заля. І це здійснилось. Але за неслухняність села польська влада заборонила давати вистави, щоб таким чином жуківців покарати якнайбільше”. Там же читаемо ще й таке: „Дідо дивувався, як у нас недоцінюють Гетьмана Мазепу, людину великої культури і знання, що через трагічний політичний бій не могла здійснити свого задуму. Дідо піддавав Батькові цю мазепинську тематику і радив писати драму”.

Богдан Лепкий пішов за батьковою радою і так ми посередньо Сильвестрові Лепкому завдячуємо наш найкращий історичний роман про Мазепу.

Для своїх дітей був С. Лепкий завжди дуже добрій і вирозумілий. Любив тварин і не дозволяв дітям мучити їх. У тій частині „Казки моєго життя”, що має наголовок „До Зарваниці”, згадує автор на стор. 89 таку подію із своїх хлоп’ячих років: Одного разу автор, ще малий хлопчина, бив кота. Нараз відчинилися двері й на порозі з'явився батько. Глянув здивованими і перестрашеними очима, яких хлопець ніколи пізніше в житті не міг забути. „Не бий!” — крикнув, але так, що хлопцеві прут випав з рук, руки йому опали, а ноги ніби хтось прикував до підлоги. Довго він не міг рушитися з місця і довго, дуже довго не міг потім подивитися батькові в очі . . . Але з того часу ніколи вже не вдарив кота, ані пса, ані ніякої тварини. Батькове „Не бий!” він чув завжди.

Від матері малий Богдан Лепкий слухав жадібно оповідань про Україну, Дніпро й Січ. Вона берегла родинні пам’ятки, нікому до них навіть доторкнутися не дозволяла. Вона не раз казала до сина: „Треба змалку привикати до того, що тільки Бог — всемогучий, а ми — малосильні люди. Треба терпеливим бути”.

С. Лепкий спершу не друкував своїх творів. Першим друкованим його твором була „Вспомінка смерти Григорія Яхимовича, митрополита галицької Руси, батька вітчини. Від гімназіяльної молодіжи Бережанської” з року 1866. Свої вірші друкував у „Правді”, „Буковині”,

„Ділі”, „Руслані”, „Письмах з Просвіти” і в календарях тов. Просвіта. В 1903 р. вийшла його збірка поезій „Книжка горя” у Львові накладом С. Горука. Про вірші С. Лепкого писав Осип Маковей у Літер.-Науковому Віснику таке: „Його поезії переважно патріотичні, а поміж ними, напр. в „Книжці горя”, є деякі справді дуже сильні й гарні. Мурава має одну важну хибу, а то, він ще бореться з формою поезії”.

Головну вагу клав Мурава на розбудження й освідомлення народних мас і тому від них ради в зачинати будову самостійної України. Нпр., в „Liber tristium” він каже:

А зачинайте від основ будову!
Дайте скалисті народні основи,
Щоб не схитали всі пекольні змови,
Щоб життя почали красну і здорову.

До тієї мети йшов поет ціле життя, не похитнувшись і не сплямивши її.

Побороти або впости це одніське нам діло,
Тож розважко життя покласти за найвищес добро!
Про побіду не журитись, бо побіда все ѹде там,
Де за правду знають битись, де не служать

[двох богам.

Як не хочете недолі й світла й правди ворогів,
Ідіть офірами до долі, вчіть боротися синів.

Писав М. Мурава також оповідання в „Ділі” з 1888-1889 р. друкувалися його два фейлетони „Хто винен?” і „Декадент і демон”, а в календарі „Просвіти” на 1898 рік поміщене його краще оповідання „Яка я вдалася”. Як ч. 254 книжечок „Просвіти” вийшло його оповідання „Горить!”

Був незрівняним популяризатором, чого доказом його популярні книжечки для народу, статті в часописах і промови, виголошувані часто на вічах і зборах у Бережанщині. Був свідомий громадянин, що невпинно працював над розвитком нашого народу. Належав до світлих одиниць, що не щадили своїх сил і не зважали на слабе здоров’я, коли треба було братися до роботи для добра загалу. Далеко від міського гамору трудився невпинно пером. Любив пристрасно молодь і передавав її ідеями. До кінця життя залишився молодий серцем і поглядами. Після його смерті Зенон Кузеля помістив про нього теплу згадку у „Молодій Україні” (Львів, 1901).

Атмосферу батьківської хати змалював Богдан Лепкий у „Казці моєго життя” такими

I. Винник

ЩО НАМ ІНТЕРЕСНО ЗНАТИ ПРО ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ?

Дуже можливо, що якусь частину читачів вдovоляє той спосіб і підхід до господарських питань, що їх бачимо в статтях в нашій пресі. Здебільша автори цих статей (економісти, а іноді і неекономісти) пишуть про теперішній стан американської економіки і потішають читачів, що не є погано, але навіть існують можливості доброго розвитку економіки. Можливо, що так треба писати, бо врешті-решт і в господарці, а не тільки в політиці важну роль відіграє настрій населення. Тобто, коли це населення має непоганий настрій, але з довір’ям глядить у майбутнє, то воно склонне купувати, а це означає піднесення товарообороту і це викликує зрост попиту на ринку, а це, з черги, призводить до збільшення продукції, а при збільшенні продукції число безробітних повинно маліти. Коли ж люди працюють, то мають охоту видаткувати і так маємо своєрідний кругооборот, що надає економіці розмаху та побуджує до інвестицій, а з ними в’яжеться ріст господарки. А про ріст господарки всі ми найбільше турбусмося.

Отже писати на економічні теми так, щоб у висновку створювати оптимістичний настрій, є навіть почесне завдання. Але не всіх може такий загальниковий підхід вдоволити. Це значить, не йде про те, щоб писати пессимістично, якщо є підстави до оптимізму, але також треба б подати факти, з яких висновок не мусить бути ані рожевий, ані чорний, але якраз реальний, якнайбільше зближений до дійсності.

Здається, що добре було б час від часу застосовитися і пробувати дати відповідь на такі ось питання:

1) завдяки яким чинникам помимо рецесій, інфляції і інших грізних симптомів ця господарка таки розвивається?

теплими словами: „Жаль мені за людьми, що колись у тих старих хатах жили, за душами невибагливими, що без хитрощів лукавих крізь життя проходили, трудились, терпіли і любили. Трудились без гамору, терпіли без стогону, любили без облуди”.

Д-р В. Луців

ФОРМУВАННЯ ВИЗВОЛЬНО-НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ НА ОСНОВІ ТВОРІВ ШЕВЧЕНКА

Хоч про Шевченка та його творчість написано сотні книг, його твори криють у собі стільки думок, що й до сьогодні вони залишились недосліджені і не пояснені. Ми знаємо, що Шевченко — геній українського народу, наш найбільший поет, прекрасний артист-маляр та виховник поколінь. Знаємо, що в цьому році ми

2) чи капіталістична система, в якій живемо, сильніша від, напр., советської державою контролюваної системи господарювання?

3) чи гріш є чи не є регулятором господарського розвитку країни такої, як ЗДА?

4) які перспективи розвитку американського економічного життя?

5) яку лекцію для себе могла б витягнути українська економічна наука з досвіду американського терену, і. т. д.

Такі ось і другі питання, якщо б на них дати трохи глибшу відповідь, допомогли б читачеві самому виробити собі погляд на стан і перспективи розвитку нашої економіки на найближчий час.

Наприклад, відчувається сильний натиск з різних боків, щоби щось зробити в таких справах, що такі важливі і які наглядять, та які можуть принести багато шкоди, а саме в питаннях безробіття і інфляції.

Питання господарської політики країни цікавить, мабуть, кожного громадянина. Бо що є господарська політика, як не стосування середників, яких головною метою є впливати на розмір, склад і поділ багатства і національного прибутку. Звичайно ті заходи господарської політики мають вплив на інші ділянки, крім багатства і прибутку. З другої сторони, ті інші, можна б сказати, позагосподарські чинники, мають своє значення, коли розглядаємо питання господарської політики, як, напр., коли закони проти картелів розглядали з економічного боку, то вони скеровані проти концентрації влади, але й капіталу. Те ж можна сказати про монополії.

Іншими словами, ті і подібні питання є важливі і є цікаві. І було б добре присвятити їм дещо більше уваги.

нула сотня літ від його смерти, словом, нам відоме все життя Шевченка, що, немов метеор, промайнуло на українському небі перед темною ночі. Його життя, це безперервний змаг, ще шлях великого сина України, поставленого духом стихії на грані двох світів творити нове життя.

Так, ми знаємо героїчне, повне вольової наснаги життя генія України Тараса Шевченка, але ми ще не зглибили всієї безодни його писань, його бессмертних творів. Один з наших сучасників, поет, писав свого часу про Шевченка: „Він не поет, бо це до болю мало, і не трибун, бо це лише рупор мас, і вже менш за все — „Кобзар Тарас”, він той, ким все зайнялось і запалало!”

Взявши ці глибокозмістовні слова під увагу, ми бачимо, що справді Тарас Шевченко не лише поет — співець Малоросії, — як то довгі роки писалось в московських шкільних підручниках літератури, він і не трибун, як то змальовують його сьогодні большевики, стараючись представити його таким, як це їм потрібно. — І що вже вони з ним не робили! Спершу майже промовчвали, потім почали зміняти і фальщувати невідповідні для них місця в Шевченкових творах, далі старались його зробити большевиком, або хоч большевицьким попутником, а потім демократичним чи кавпаки, але то все не помогло. Осталось ще хіба одне, якби Шевченко жив у наші дні — заслати його на Далеку Північ або пустити йому кулю в потилицю. Та сто літ минуло, як Шевченка немає в живих, а з духом Шевченка Москві боротись їм не під силу.

Бо Шевченко, як сказав поет, є тим, від кого все українське життя зайнялось і запалало великим вогнем національної свідомості та бажанням змагати до ясної мети — здобути волю й незалежність і збудувати власну, ні від кого незалежну державу. Це було для Шевченкових сучасників страшне діло.

Ось, що каже про це сучасник і друг Шевченка, історик М. Костомарів: „Тарас прочитав мені свої ненадруковані вірші. Страх огор-

нув мене... Я побачив, що Шевченкова муза роздирала заслону народного життя. І страшно й солодко, й боляче, й привабливо було туди заглянути!!! Поезія завжди йде попереду, завжди відважується на сміливі діло; її слідами йдуть історія, наука та практична праця... Тарасова муза прорвала якусь підземну гать, уже кілька віків замкнену багатьма замками, припечатану багатьма печатями, засипану землею, навмисне заораною й засіяною, щоб сковувати для потомства навіть пам'ять про місце, де є підземна порожнечка. Тарасова муза сміливо ввійшла в цю порожнечу із своїм невгласимм смолоскипом і відкрила за собою дорогу і сонячному промінню, і свіжому повітря, і людській цікавості. Легко було входити в це підземелля, коли повітря туди дістанеться; але яка людська сила може встоятись проти вікових випарів, що вбивають в одну мить усі сили життя, що гасять усікий земний огонь!..."

Дмитро Донцов дає близьку аналізу цих слів тогочасного „окультуреного”, як він пише, інтелігента у своєму творі „Наша доба і література”, пояснюючи, що їм було страшно, бо щоб скинути камінь з гробу нашої країни, треба було неабиякого морального гарту — характеру і душевного напіння. Костомарів, Куліш та інші сучасники боялись вогненнего слова Шевченка, бо вони не доросли були до великих завдань грідуочного моменту і не наважувались шукати радикальних ліків на смертельну недугу народу, як це робив Шевченко. Ідея примату нації — як у Шевченка так і в наші дні — була його сучасникам незрозуміла, як і сьогодні вона не зрозуміла всім соціалістам, комуністам та іншим безбатченкам українського народу...

Шевченко не зупинявся на пів-слові, не здергувавсь на пів-шляху, не уживав пів-засобів чи недосказань або хитрувань. Для нього український народ не міг себе нічим в'язати у змагу за свої права, за свою незалежність. Він, як справжній борець-революціонер, громить Москву, лає Польщу як теж не менш бичує своїх запроданців чи байдужих братів...

Мені видається, що по-справжньому, найкраще, зрозуміли в той час Шевченка таки нащадки козаків, покріначені селяни, відгукнувшись на його зов бойовим зрывом проти загарбника, про що свідчать кривалі бунти проти окупан-

тів напередодні скасування панщини в 1845-56 роках. Що народ ділом відповів на Шевченків зов протесту проти гніту українців москалями, зрозуміло. Дев'ятнадцятий вік застав у нас повну мертвеччину. Український народ був розділений на дві частини. Люд говорив українською мовою і жив рідними героїчними традиціями, а верхівка була або ополячена або змосковщена, а навіть якщо деякі й знали, що вони не ляхи й не москалі то все таки не хотіли прихилитися до народу, на який дивились як на щось нижче, гірше...

Та нас цікавить питання, який вплив мала творчість Шевченка на розвиток українського націоналізму в новіших часах. Почнемо від Братства Тарасівців, очолюваного Миколою Міхновським, Іваном Липою та Борисом Грінченком. На початках 1890-их років домінує гасло з програми, складеної Грінченком та Трохимом Зінківським, яке каже: „жадні географічні межі не можуть роз'єднати одного народу”. В 1892 р. братчики на могилі Шевченка прирікають послідовно боронити соціальні й культурні права українського народу, вважаючи за головну свою мету — повну національну незалежність України. Наприкінці XIX ст. на Україні посилюється національно-революційний рух, творяться гуртки, в яких беруть активну участь передові українці (між іншими й Леся Українка), а в 1900 р. один з таких гуртків у Харкові перетворюється в Революційну Українську Партию (РУП) — першу на той час політичну партію. Засновниками були Антонович, Русов, Мацієвич, а активно співпрацювали з ними Микола Міхновський, друкуючи у Львові свою брошурку „Самостійна Україна від гір Карпатських аж по Кавказькі”. У 1902 році Микола Міхновський утворює Українську Народну Партию — націоналістичного напрямку, яка прийняла повністю Шевченкові ідеї. В часі революції військовики на чолі з Міхновським переіменовують цю партію на Партию Самостійників Соціалістів і обирають шлях боротьби як єдиноправильний шлях. Наприкінці 20-их років в українському світі народжується нова сила — Організація Українських Націоналістів (ОУН). Її первопочином було УВО, що в січні 1929 р. на Віденському Конгресі, керованому полк. Євгеном Коновалцем, стає політичною організацією і єдиною на той час ре-

Мір. Е. Лозинський

НАШІ ЗАВДАННЯ

(З ДОПОВІДІ ГОЛОВИ ГУ ООЧСУ НА З'ЇЗДІ ГОЛІВ ВІДДІЛІВ ООЧСУ, ЩО ВІДБУВСЯ В НЮ ЙОРКУ В ДНЯХ 25 і 26 ЛИСТОПАДА 1961 РОКУ)

Ідеалістичні первні, що від найдавніших часів глибоко закоренилися в духовості українського народу, увійшли в основу ідеалістичного світогляду членів нашої організації, центральною ідеєю яких стала ідея нації, а саме її незалежність і свободний розвиток її сил і варгостей в правно-політичній організації, державі. Тільки держава може забезпечити свободу і справедливість кожній людині в рамках загального добра нації, що є основним і непорушним законом усього суспільного життя. Держава є добром цілої нації, всіх її поколінь, живих, мертвих і ненароджених, зв'язаних спільністю походження, мови, історії, культури, території і змагань. Тому в стані політичного пневмолення для української нації начальним постулатом є виборення і створення Української Самостійної Соборної Держави, а обов'язком кожної людини української крові зокрема, незалежно від того, чи вона має другу прибрану батьківщину, чи ні, є служити українській нації, особливо коли вона змагається за своє існування і за волю в боротьбі проти найгіршого ворога усього людства.

На Рідних Землях український народ стоїть у безпосередній боротьбі з ворогом, віддаючи на жертвінику нації своїх найкращих синів і dochok. Позбавлений всякої свободи і конечних засобів, народ в Україні не має спроможності свободно виявити свою волю і розгорнути боротьбу на всіх фронтах. Українська еміграція, а передусім національно-політична, співчуваючи потребам нації і обставинам у батьківщині,

альною бойовою силою, яка виступила проти окупантів України, придержуючись зasad, проголошених Шевченком: „Борітесь — поборете! Вставайте, кайдани порвіте!”

Його кличі підхопили лицарі абсурду — боїова організація українських націоналістів. Клич Шевченка: „Борітесь — поборете!” став українським націоналістичним символом інаказом.

(Далі буде)

використовуючи всі спроможності на чужині, яких не має нарід на власній землі, має обов'язок зібрати всю енергію і всіма силами працювати в усіх ділянках і розгорнати визвольно-політичну діяльність.

Ідейна зімкненість української нації в Краю і закордоном скріпить сили народу, загострить чуйність на небезпечні затії ворога, піднесе морально падаючих духом, збільшить наснагу до дальшої боротьби та посиливе віру в перемогу.

В нашій національно-визвольній праці в Америці ми робимо натиск на дві основні ділянки: ідеологічну і політичну, які зі собою дуже міцно пов'язані і взаємно доповнюються.

Національно-політичне визволення України є справою цілого українського народу, всіх свідомих українських патріотів і найширших людських мас українського роду та наступних поколінь. Було б помилкою, коли б ми у наших плянах нехтували колишньою нашою старшою еміграцією та її поколінням, мовляв, вона заробітчанська і неполітична. Еміграція, що переселилася тільки з зарібковими цілями, стає політичною, якщо вона відповідно до потреб і обставин цілого народу включається в національно-політичну роботу. І навпаки політична еміграція перестає бути такою, якщо вона не виконує політичних завдань. Завданням нашої організації є поширювати наші ідеї, ідеологічні позиції і концепції та закріплювати їх серед всіх українців, щоб до української справи на базі визволення України приєднати якнайширші круги.

Длясягнення тої мети кадри нашої Організації, як носії національно-визвольних ідей, мусять бути також основно теоретично підготовані. Назустріч цим завданням мусять іти наші видання, пильна праця над собою кожного поодиноко і гуртом у Відділах, і назовні поза нашим середовищем словом і розповсюджуванням наших видань. Постійні ширші сходини членів Відділу з відповідними доповідями і обговорюванням проблем, порушуваних і наасвітованих у наших виданнях, організування на-

родніх університетів при Відділах в осінньо-зимових сезонах для наших членів і ширшого загалу, святочні академії і імпрези та публічні доповіді і віча — це тільки частина нашої праці.

Свою позитивну політичну діяльність наша Організація веде шляхом прямого здійснення своєї політичної програми за всяких умовин, незалежно від інших факторів. Однак форма діяльності нашої Організації є до певної міри обумовлена існуванням інших рухів, організацій і груп, що на їх дію і впливи ми реагуємо.

*Праця системи ООЧСУ і інші організації
Визвольного Фронту*

Добре наладнана внутрішньо-організаційна ділянка системи нашої Організації є запорукою успіхів праці на інших ділянках.

Після З'їзду новообрана Головна Управа по передачі їй банківських депозитових книжечок та грошової готівки дня 23 лютого 1961 р. приступила до праці. Вже на першому засіданні переведено розподіл обов'язків. Засідання Управи відбуваються пересічно раз у місяць, а Президії частіше, як зайде для того потреба. В роз'їздах беруть участь майже всі члени Управи, з завданнями підкріплювати слабші Відділи та організовувати нові Відділи та з доповідями на імпрези і святочні академії. Всіх тих поїздок було понад 25. З канцелярії вислано до Відділів 15 обіжників, які не всюди і не завжди Відділами обговорюються детально. Випущено 8 чисел „Вісника”, за який відповідає Редакційна Колегія з п'яти членів Управи під керівництвом начального редактора д-ра С. Галамая. Підготовляється до друку в найближчому часі: а) „Сучасна історична наука в Україні” — праця проф. О. Оглоблина, б) „Проблеми державного будівництва” — праця д-ра П. Мірчука, в) „Акти української державності” — праця проф. О. Оглоблина. В пляні є зорганізувати „Інформативний Інститут” при Головній Управі та влаштувати в більших осередках публічні віча.

На основі звітів з організаційних поїздок та звідомлень Відділів приходиться, на жаль, констатувати, що не всі Відділи відбули своєчасно Загальні Збори, або взагалі їх не відбули. Тільки в кількох Відділах членство зросло, а треба, щоб той ріст був у всіх Відділах. На місцях наші видання розходяться, але самі члени дуже мало читають. Іноді персональні непорозу-

З наради Голів Відділів Організації Оборони Чотирьох Свобід України

З кожного погляду двадцята нарада голів Управ Відділів ООЧСУ (25 і 26 листопада ц. р.) була успішна. Хто брав участь і уважно стежив за виступами звітодавців з місць та доповідачів, членів Головної Управи, той знає, що була це справді сatisfaction бути на ній, що для багатьох вона була мілим пережиттям, симпатичною несподіванкою і незаперечною заохочую до наполегливої праці.

Заступлені були не тільки Відділи, які лежать біжче до Нью Йорку, але теж Чікаго, Дітройт, Баффало і інші. Вона характеризувалась наскрізь діловим підходом, глибоким розумінням внутрішньої і зовнішньої ситуації і солідною застановою над покращанням методів роботи, щоб помножити успіхи і затримати своєрідну втечу громадянства від суспільної та навіть політичної діяльності.

Ця нарада голів Управ Відділів ООЧСУ відбувалась, так би мовити, в особливій обстановці. В зовнішній політиці на перше місце висунувся спір за Берлін, в якому на глум над свободолюбним світом москалі побудували мур, що ним відділено східною частину Берліну

міння чомусь стають над добром організації і визвольною справою, але в загальному вони вирівнюються і не є хронічними. Просимо на місцях основною аналізувати хочби й малі проявлення послаблення праці Відділів і завчасу поробити кроки для поправи. Де цього не можна зробити місцевими засобами, просимо звертатися до Головної Управи про вказівки і допомогу.

Інші Організації Визвольного Фронту уважаємо не ривалізуючими з нами, але братніми, що змагають до тої самої мети, що й ми. При більших міроприємствах треба спільної ініціативи і акції. В випадку послаблення діяльності Організації Визвольного Фронту на місці подати дружню руку допомоги, не втручаючись у внутрішні справи тої організації.

Закордоном нашу внутрішню і зовнішню політику мусимо провадити під аспектом боротьби з ворогом, який діє по обох боках залізної заслони, і навіть пускає щупальця у наші політичні середовища, щоб погляди поодиноких будителів Заходу, що „Москва мусить бути знищена”, стали базою політики державних мужів цілого, ще вільного світу. В тому напрямі ситуація вимагає від нас продуманої і посиленої діяльності. Хай отже представники рухливішої частини нашої еміграції не забивають про те ні на мент один.

від західної і який колись може послужити зовсім добре за базу під шибениці для самих теперішніх мулярів сатани. По обох сторонах муру наїживши машинами крісами стоять напроти себе танки, готові кожної хвили гаркнути до себе залився.

У внутрішній політиці можна очікувати деякої мештуні довкруги партійних вихваток Національної Ради. УККА стоїть перед своїм З'їздом в 1962 році і це вимагає від нас деякої застанови і організованої дії.

І все ж над усіми цими проблемами височиться справа викриття вбивника сл. п. Степана Бандери, що про неї деякі несовісні органи українською мовою мали лице писати або непристойно або тенденційно. Нарешті нарада відбувалась в вісім місяців після останньої Конвенції. Всі ці моменти відразу ж робили цю нараду цікавою, важливою, потрібною, а її перебіг показав, що організатори вміло вив'язались зо свого завдання. Важно, що поодинокі дискутанти, вислухавши звітів з місць і направліннях поодиноких членів Головної Управи, а саме: голови мігра. Е. Лозинського (уривок з неї вміщусмо на іншому місці „Вісника“), ред. І. Білинського в ділянці зовнішньо-політичних питань, інж. А. Гончарова в організаційних, д-ра М. Кушніра в культурно-освітніх, д-ра С. Галамая в видавничих, І. Винника в суспільно-політичних і фінансових, д-ра П. Мірчука відносно Інституту Інформації і Українського Народного Університету, а також його доповіді п. н. „Політична ситуація і ми“ і мігра. Е. Гановського про завдання і проблеми молоді — без намагання кого не будь хвалити, речево й об'єктивно висловлювали своє задоволення, зрозуміння, відчуття ваги хвилини і ваги відповідальності, що лежить на нашій організації, давали наявний доказ, що між плянами і направліннями Головної Управи, а дійсними виконавцями нашої політики є незалежний, духовний і організаційний, широкий і щирій, неприпадковий, але утверджений контакт, відгук на заклик, виконна готовість на доручення, бажання йти в один такт і ритм. Цю невловиму нитку здається найкраще вловив представник Боффала, що між іншим підкреслив: „З усього нами заслуханого видно ясно, що Головна Управа знає чого хоче і знає, як його досягти, нам всім треба тільки прикладти зусиль“.

Було б дуже інтересно, хоч коротко спинитися над інформаціями з теренів, над цікавими проблемами з обсягу міжнародної ситуації, з області культури, над поставою українського загалу, над просяканням бакцилів зміновіховства і т. д., але за браком місця тільки деякі натяки на деякі проблеми можна буде зробити і то в дуже скорочений формі.

В Ньюарку працює той самий ряд людей, що ось вже від 15 років не дає заснути нашій громаді. З додіддями виступали: проф. І. Вовчук, інж. Маланюк, проф. Чировський, ред. Давиденко. Співпраця з іншими установами наладнана.

В Нью Йорку Відділ відбув 16 засідань, 4 політичні імпрези, 4 лекції Укр. Нар. Університету, найбільший успіх мали виступи д-ра П. Мірчука. Побажано детальніше розробити лекції УНУ. Допомагав в усьому нашій політичній централі.

В Клівленді праця Відділу поновилась. Відбуто 2 ширших сходин. Побажано більше контактів від Централі.

В Гартфорді наш Відділ мусів зареагувати на намагання поляків використати резолюцію АБН в справі „Тижня поневолених націй“ в такий спосіб, щоби був уступ про звільнення східніх провінцій Польщі. Це свідчить, як треба бути уважним в кожному виступі назовні і як належить негайно і твердо реагувати на підступні кроки.

Між іншим подібну проблему з поляками мав Відділ Чікаго, що був примушений демонструвати проти польських зазіхань на Львів. Відділ має окрему жіночу референтуру, гарно працює УНУ, добре діє АБН, радіопрограма буде поширена, побажано пожвавити роботу ТУСМ-у, д-р Кордюк не мав успіху, духовим батьком висококі „Самостійної України“ і Шемердякова с інж. Куропась, побажано присвятити більше уваги творенню господарських станиць.

Цікаву імпрезу влаштував Відділ у Філаделфії (голова д-р П. Мірчук), т. є свято книжки, получене з вигравкою, що принесло чистого доходу 400 доларів, 15 засідань Управи, 10 ширших сходин, до деякого збайдужіння долучається ще пасія відвідування спортивних гор „Тризуба“, який хоч і робить пропаганду українського імені, виявляє нездорові тенденції, напр., гратають хочби з дружинами з-поза залізної заслони і т. д. Редакція „Америки“ цілком непотрібно піддала советську версію морду сл. п. Степана Бандери і це мало такий наслідок, що це ю советською версією деградувалося західне повідомлення за Стапінського.

Відділи в Бетлегем, Картерет, Трентон, Гартфорд працюють добре, але бажали б а) доповідачів від Гол. Управи і б) списків довжників за „Вісник“, щоби допильнувати заборгованості.

Треба тут поінформувати, що за недовгий час, коли відчислити два місяці вакацій, Головна Управа ООЧСУ відбула 25 поїздок в терен.

Цікаві елементи росту показали звідомлення нових Відділів, таких, як Нью Бронсвік, Бетлегем і другі.

Після звідомлень з місць доповідав Голова мігра. Е. Лозинський, наголошуєчи на наших взаєминах з б. націоналістами, що чомусь то збираються зговорюватися з росіянами, яку то тенденцію ми гостро нап'яті новуємо; вказав на потребу деякого оновлення в УККА, підкреслив важу добре підготованих кадрів, ствердив, що немає ніякої еволюції в ССР, а це накладає на нас обов'язок посиленої праці внутрі і назовні. Спинився над видавничими плянами ГУ ОOЧСУ і вказав на елементи росту нашої організації.

Ред. Білинський на прикладі з листом Державного секретаря Діна Раска про Україну, як традиційну частину Росії вказав на негативну поставу певних кол Віншингтону до справи українського визволення і виклав програму з десяти точок конкретизованих завдань. Станиці ПАБНА, політичні бібліотеки, англомовна інформація, кольортаж англомовних видань — ось деякі з заходів.

Інж. Гончарів підкреслював, що принадлежність до організації зобов'язує не тільки до плачення вкладок,

але й до активності, до праці, до вишколювання і самовищолу та росту. Заповів поїздки в терен і вимагав, щоб тоді відвувалися ширші сходини членів. „Не заспокоюймося пройденим, зробім більше” — закликає він присутніх.

Глибоко філософічною, але рівночасно перетиканою методичними вказівками була доповідь д-ра Михайла Кушніра про завдання в ділянці культури, що тематично в'язалася з доповіддю представника СУМА м-р Гановського, який говорив про завдання молоді. Культурний процес — це живий контакт і вплив на себе творців культури і її консументів. Тільки в живих серцях зароджується і росте культура, що її можна передавати на кожній площині. Корисність не переступить порога культури. Її треба пережити в собі і вона відзеркалює глибший стосунок до правди. Не накопичення, а глибоке естетичне пережиття формує людину. Важливіші ніж гнів і кара — спільне пережиття. Рішас постійне, а не вимкове. Вона твориться в напруженій боротьбі, але шлях культури, це шукання лучби, тільки в поєднанні цвіте культура. Освітна праця тільки тоді має успіх, коли знання і виховання найтісніше поєднуються. Творити гурт, напр., для приєднання членів ООЧСУ, приєднання передплатників „Вісника”; підготовляти свята чи імпрези так, щоб всі були заангажовані, напр., одні готовують афішки, інші підготовляють точки програми, ще інші — деталі, і то на протязі довшого часу, кілька місяців наперед і т. д.

Творити гуртки читання книжок, влаштовувати мандрівні бібліотеки і т. д. Мусимо підвищити свій рівень. Ті і багато других важливих питань і вказівок було подано, але неможливо тут ані в малій частині їх відтворити, навіть телеграфічним стилем.

І. Винник виклав основні напрямні нашої внутрішньої політики і роботи на суспільному відтинку. Зокрема стверджив, що ООЧСУ ніколи не намагалася і не буде йти на „опанування” установ. Тільки злобні одиниці з-поміж противників пробували за допомогою шептаної пропаганди насторожити і поставити проти нас деяку частину громадянства, напр., у зв'язку з тим, що ми виставили такого чи такого кандидата у виборах до одної громадської централі. Тепер ми маємо кращий перегляд: в якому терені і на які сили можна спиратися. Це для керівництва далішою працею є важливе.

До цих проблем повертається неоднократно в своїй доповіді про політичну ситуацію і наші завдання д-р П. Мірчук. За ті роки ми зуміли звернути увагу зовнішнього світу на українську проблему, але не змогли добитися визнання. Мусимо з того поробити висновки. Ми за консолідацію внутрі, але політична українська презентація має вийти з вибору, бо це в даних умовах є найсправедливіший спосіб. В Україні боротьба ведеться. Тут треба боронитися і охороняти нашу громаду від розм'якшування її поставі різними формами т. зв. культурної виміни; перестерегти перед сантиментальними „рушничками” й іншими, ніби невинними фільмовими показами, літературою, пресою, які для багатьох в непоказаний спосіб мають створити „тугу за

батьківщиною”, а там приготувати ґрунт до практичного зміновіховства.

На жаль, ні цієї доповіді так, як і попередніх і тих, що були після неї, а також виступів понад 15 дискусантів, які видвигали питання, напр., практичної політики УНРади, відзначення 20-ліття УПА, вбивства Ст. Бандери, плянів для УНУ, аналізи громадянства, залучення студентства до праці в Інституті Інформації, який буде реагувати на всі кривдачі Україну писання англійською мовою, переходу старших сумівців до політичної праці, справи Виборного Національного Центру, і багато інших явищ нашого політичного життя — не масмо змоги навіть коротко наслідити. Справа тенденційного наслідування редактором „Америки” вбивства і викриття вбивника сл. п. Степана Бандери і негідні українського журналіста випади Куропася-Шемердяка — найшли своє оформлення в окремих резолюціях наради.

Найкоротше можна б схопити не всі, але підставові висновки з наради в наступних думках:

Симптоми найнебезпечнішої хвороби в житті української спільноти, що їй на ім'я зміновіховство дають про себе знати під різними невинними затіями, які між іншим виявляються в просовуванні деякими українськими політичними групами і окремими одиницями чи то при круглому столі чи в інший спосіб думки про заміну безкомпромісової боротьби проти большевизму на злагоднення її з уваги на реалітеті і ніби еволюцією внутрі ССР.

Ми ж знаємо, що т. зв. злагоднення курсу в Советському Союзі с наслідком протиімперського тиску поневолених народів і про ніяку еволюцію режиму й мови не може бути. Деякі поступки теж викликані величезними невдачами в господарських фантастичних плянах ССР.

Нарада зобов'язує Відділи бути чуйними і противставлятися симптомам згаданої хвороби та вести відповідну роз'яснювальну роботу, стосуючи різні форми роботи, такі, як віча, дискусії, товариські зустрічі, а далі маніфестації, академії і інші, відповідно до нагоди, потреб і сил до виконання намічених завдань.

Співпраця з осередками молоді, клітнами УПА і політ.-в'язнів, ПАБНА та інших самостійницьких груп скріплює цілий Визвольний Фронт і зміцнює відпорну силу українства на чужині. В тому напрямі треба добитися більших успіхів від тих, що їх досягнено.

Нарада зобов'язує Головну Управу зареагувати проти наклепів Шемердяка і „Самостійної України” та звернути увагу Головному Урядові „Провидіння” на невідповідну інтерпретацію справи викриття вбивника Ст. Бандери редактором „Америки”.

Нарада схвалює пляни Головної Управи щодо усистематизування роботи Укр. Нар. Університету і щодо організації Інституту Інформації. Нарада вважає видавничі пляни задовільними і поручає Відділам і всьому членству включитися в розбудову „Вісника”.

Нарада закликає все українство на чужині включитися в протестні акції проти політичних мордів, доконуваних на доручення Москви над політичними емігрантами українського народу.

ХРИСТОС РАЖДАСТЬЯ!

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНЦІВ В ЗДА

Коли засядемо до Свят-Вечірнього стола, засвітимо свічку, і коли появиться перша зірка, пригадаймо рідних і тих, що в боротьбі з ворогом, не мають ялинки, а замість дарунків — над їхніми головами розриваються ворожі шрапнелі, і місто радісної коляди „Бог Предвічний народився”, гуде на засланні чи на цілини зловіща московська пурга.

В таку торжественну годину перед революційно-визвольним рухом особливо відповідальні і важкі завдання, які вимагають величезної напруги і жертвенности там, а моральної піддержки і політичної та матеріяльної допомоги тут.

Відвічні наші вороги намагаються показовими процесами проти членів ОУН, бійців і командирів УПА знецінити перед українським народом і чужим світом наш визвольний рух, розстрілами там та підступами і мордами тут, захитати лави країнних борців за українське визволення й морально пригнобити всіх українців.

Від ворожої руки впав в жовтні 1959 року невтомний революціонер сл. п. Провідник ОУН Степан Бандера. Слідом за Бандерою і Ребетом мав згинути голова АБН Ярослав Стецько. Москва за димовою заслоною коекзистенції поширює агентурну роботу й морди закордоном, а в себе — збирає всі військові і господарські сили для остаточного підбою всього світу. І коли український визвольний рух стоїть на перешкоді тим імперським плянам Москви, то вона не завагається всіми засобами нищити передові українські лави.

Для української нації, як для кожного живого організму, єдиний шлях: організувати і підтримувати всіми методами визвольну боротьбу.

Нам відомо, що протикомуністична політика держав вільного світу не завжди збігається з національно-визвольними змаганнями українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу. Тому нашим завданням є постійно переконувати світ, що без вільної України не буде сподіваного миру в світі.

Справа визволення українського народу для кожного українця дуже важлива і ми в Різдвяний час відкрijмо наше чule серце для потреб визвольної боротьби, яка не сміє ні припинятися ні оглядатися на чужу матеріяльну допомогу.

Вітаючи Вас з Різдвом Христовим і Новим Роком, рівночасно звертаємося з гарячим проханням скласти свій щедрий дар на Коляду на Визвольний Фонд ОУН.

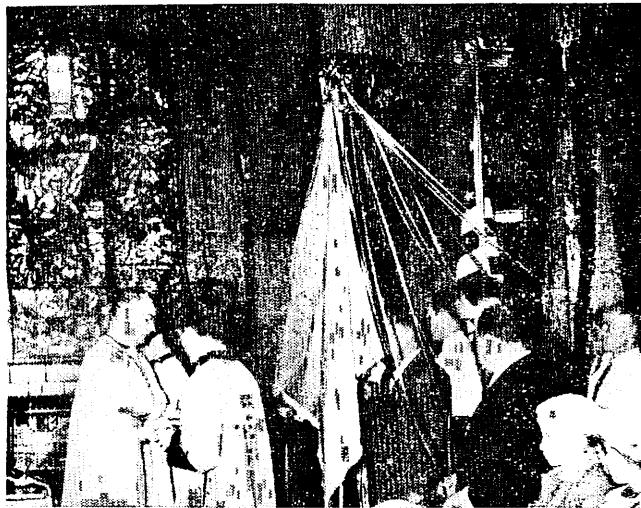
Різдво Христове 1962 р.

Головна Управа

Організації Оборони Чотирьох Свобід України

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРА ТА ДЕСЯТИЛІТТЯ ВІДДІЛУ ООЧСУ В ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

День 17-го вересня був сміло можна сказати найважливішим днем за цілий час існування 23-го відділу. В цей день не тільки члени відділу, але вся українська громада цього міста переживала незабутню хвилину посвячення прапора відділу і десятиріччя своєго існування, десять років праці людей відданих українській ідеї.

Уже від кількох місяців члени управи в окремих гуртках як і на засіданні висловлювали думки відносно цього свята, але не було відважних, які конкретно взялися б до реалізації цих думок. Ходило про те, щоби влаптувати імпрезу, яка дала б не так матеріальний, як моральний успіх для відділу. Були висловлені сумніви і побоювань, а наже не вдастся. Все ж оптимізм переміг і дослівно кількох членів управи взялися за реалізацію діла.

Почалося від виснання дозволу на посвячення прапора у церкві. Вислано прохання до Іх Ексцепенції Єпископа Шмондока про такий дозвіл. Єпископ поставився прихильно до прохання і дозволив на посвячення прапора в церкві.

Зближався день 17-го вересня, а з ним збільшувалися нервування і побоювання організаторів свята. Чи прийдуть люди? Нервування ще збільшилися, коли одержано відповідь від посадника міста, що він особисто візьме участь в банкеті. Також комішнери зголосили свою участь, як також секретар стейту Нью Джерзі. Раз розпочате діло треба допровадити до кінця.

У суботу 16-го ранком усі члени, які не працюють спішать до церкви на Службу Божу за живих і панахиду за померших членів ООЧСУ місцевого відділу. Біля престолу отець Дмитро Федасюк приносить молитви до Всевишнього.

Повиходили з церкви і ще останній обмін думок відносно наступного дня і всі розійшлися до дому з нетерпінням чекаючи неділі. Однаке хоч і були ще деякі сумніви, то вони були даремні. На заповіджену годину,

була церква вже був великий гурт людей. Тут уже були гості з Нью Йорку, Голова Головної Управи ООЧСУ мігр. Лозинський та делегати Нью Йоркського відділу. Тут були делегати і гости майже всіх відділів ООЧСУ та осередків СУМА метрополітальної округи зі своїми прапорами. Крім Нью Йорку були делегати з Ньюарку, Джерзі Сіті, Бейону, Пасайку, Картарет, Нью Брансвік, як також із дальнього Трентону крім презентантів від ООЧСУ та СУМА, також представник від станиці братства дівізійників. О годині 11:30, прапороносці з прапорами, а за ними всі присутні увійшли до церкви. Службу Божу відправив отець Федорович, а після Служби довершив посвячення прапора. Ще одна знімка перед церквою з новопосвяченим прапором і всі поспішили до залі, де відбулась передача прапора і банкет.

На сцену, украсовану прапорами та емблемою ООЧСУ, виступає хор Гомін і американським та українським гімнами започатковує другу частину свята. З черги голова Головної Управи ООЧСУ виголосив коротку промову і передав прапор голові відділу панові Миколі Степасеві, а голова відділу передав прапор прапороносцеві Євгеніві Науменкові. Керівник церемонії попросив всіх сідати, а почесних гостей до президіального стола. На почеснім місці засіли: отець Федорович та отець Федасюк парохи української католицької церкви, Голова Головної Управи ООЧСУ та представники від організацій. З американських гостей: посадник міста Джеймс Флінн, конти клерк Джозеф Даффі та інші. Свято проводили в українській мові пан Володимир Гладич і в англійській учитель місцевої гімназії пан Степан Галата. Після обіду свято продовжувалось привітами представників організацій та мистецькими виступами. Першим вітав отець Федорович від Єпископа номіната та бувшого пароха Перт Амбой Іх Ексцепенції Ярослава Габра після чого слідували представники від організацій та американських гостей. Привіти були переплітані виступами дуету пань Іванни Кононів і Валі Калин у супроводі проф. Бориса Базалі та хору Гомін під диригентурою Миколи Кормелюка. Одними з найцікавіших промов, привітів були без сумніву промова о. Федасюка та посадника міста. Посадник вказав на успіхи і досягнення українців у цьому місті і стверджив, що не одна національна група може позаздрити нам і тому ми повинні бути горді з того. Ми, американці, продовжував посадник, часто не доцінюємо тої свободи, яку ми маємо. Тому, що ми є вільні, ми не добачуємо тої загрози, яка грожеть нашій свободі сьогодні і ми реалізуємо це лише тоді, коли пічнеється війна. Ви, які пережили лихо і знаєте його, ви є на те, щоб постійно вказувати на нього і усвідомляти американців. Бажаючи успіху в праці посадник закінчив свою промову словами: я вірю, що Україна буде вільною. Виголосили ширі привіти й інші присутні американці. Також всі представники українських організацій щиро вітали 23-ий відділ ООЧСУ з його небуденним святом. В мистецькій частині квартет, як також і хор виконали ряд пісень, за що гості нагороджували їх рясними оплесками.

Відспіванням „Не пора“ закінчено свято. Всі розходилися з задоволенням, а спеціально організатори.

(Продовження з 2-ої стор. обкладинки)

М. Сікорський, Р. Щітка, М. Боровець, М. Катрій, П. Хомин, С. Жуковський.

По \$2.00: В. Михайлюк, М. Паньків, І. Чинчик, І. Гнатишін, В. Тиховський, А. Крупницький, М. Прокопів, Гнатів, П. Василишин, К. Семків, І. Хомен, В. Осадців, Г. Сукмановський, М. Курляк, С. Брудний, С. Григоріяк, М. Максим, Ю. Осадца, И. Бучинський, А. Глуха, З. Кузняк, М. Харук, М. Медвідь, С. Гергаюк, М. Несторук, В. Пристайко.

По \$1.00: І. Громоцький, О. Курляк, О. Костик, С. Саба, Т. Голобіцький, П. Кулік, К. Данилюк.

КЛІВЛЕНД, ОГАРІО

Листа ч. 121. Збірщик Т. Цішкевич.

По \$10.00: П. Гупаловський, В. Головатий, В. Ільчин, С. Попельницький, Осередок СУМА.

По \$6.00 — В. Горлець.

По \$5.00: К. Погонич, М. Мітрюк, А. Молин, М. Зубрицький, Т. Цішкевич, Г. Терлецький, П. Хробак, М. Струк, М. Гомзяк, В. Чопко, Я. Ємець, Ю. Гошуляк, Г. Коваль, О. Добрянський, І. Оліяр, Лемко Клюб, М. Жовнір, Б. Рошецький, Г. Фльореска, В. Колода, Т. Янчак, І. Дубас, С. Петришин, Мартинців-Завадівський, А. Коваленко, М. Нидза, П. Лобур, М. Берлінський, Т. Гатлан, С. Ккемич, І. Олійник, О. Воронич.

Листа ч. 122. Збірщик Т. Цішкевич.

По \$3.00: В. Сидоренко, о. Менькіч, В. Криса, І. Савицький, І. Дмитренко, В. Драч, Д. Ягольницький.

По \$2.00: С. Маланчук, С. Кузьма, І. Пецьо, Д. Попівчук, П. Яніщак, М. Кононенко, П. Дерик, о. Ганкевич, М. Сикета, Я. Шевчук, В. Іванчук, Е. Марущак, Л. Острозвський, Пол Головчак, П. Гордійчук, В. Прощук, І. Стадник, К. Чабан, Т. Височин.

По \$1.00: М. Дмитрик, І. Лапуга, Т. Дмитерко, О. Побивайло.

Листа ч. 124. Збірщик Іван Бак.

По \$10.00: І. Вілинський, М. Гевко.

По \$5.00: В. Кокоць, І. Красянський, І. Гаврилів, А. Валюх, М. Лішнянський, В. Шіпка.

По \$3.00: Малиш, І. Харченко, І. Богуславський, А. Малиш, О. Блашків, В. Стригун, Ковтун, О. Новицький, І. Слупський.

По \$2.00: Зубрицький, Кеник, І. Задорожний, Т. Іванко, А. Кокодиняк, Г. Слух, Т. Яцкевич, Щербань, О. Гридишин, В. Слабий, Задорецький, Л. Німелович, І. Ковальський.

По \$1.50 — М. Дітко.

По \$1.00: Лін, Яблонський, Верхола, Богоніс, В. Кривий, Фридрик, М. Лойовський, А. Лугінець, М. Павлишин.

Сениця 50 центів.

Листа ч. 125. Збірщик Іван Бак.

По \$5.00 — І. Трилпок.

По \$2.00 — С. Діктяр.

По \$1.00: П. Рудий, М. Майструк.

Листа ч. 126. Збірщик Іван Бак.

По \$5.00 — М. Яремко.

По \$1.00 — І. Вак.

Листа ч. 127. Збірщик Петро Венгрин.

По \$5.00: М. Шутович, Д. Палаїда, Гірняк, П. Голік, І. Стрик, В. Вовченко.

По \$3.00: М. Кушнір, Д. Завацький, М. Леськів, В. Зуз, М. Личак, Г. Костів, І. Магоцький.

По \$2.00: В. Кострик, М. Скісний, І. Пришляк, Г. Гелетій, Т. Лесів, Б. Двулят, Д. Боднар, І. Фік, П. Кінан, І. Завадівський, М. Мельникович, І. Іваницький, П. Муцин, В. Швед, А. Стецяк, М. Стефурак, М. Зімко.

По \$1.50 — А. Кровіцька.

По \$1.00: І. Гринь, К. Кітраль, М. Гутей, Я. Бабяк, В. Сорочак, О. Даруш, М. Вітик, В. Бородай, І. Куляс, І. Турба.

Д. Білоус 45 центів.

Листа ч. 128. Збірщик Петро Венгрин.

По \$5.00 — о. Любачівський.

По \$2.00: Д. Дуркалець, М. Тимош, І. Підгірний, М. Павлів, Я. Деган, О. Вовк.

По \$1.00: М. Гнатів, М. Лазарович.

Листа ч. 130. Збірщик Семен Кріслатий.

По \$10.00: М. Юрків, С. Кріслатий, В. Жук, А. Котович.

Листа ч. 131. Збірщик С. Кріслатий.

По \$5.00: В. Семків, М. Зварич, Т. Бурий, П. Рогальський, Г. Головка, М. Рибій, М. Мишталь.

По \$4.00 — П. Андрієшин.

По \$3.00: В. Кліта, П. Тимечко, С. Макарик, Т. Димчук, І. Павлик.

По \$2.00: І. Бучковський, М. Василишин, Сендедеа, Л. Струк, Л. Михайлівич, С. Небеш.

По \$1.00: М. Макарик, Л. Нездолій.

Листа ч. 132. Збірщик Семен Кріслатий.

По \$5.00: П. Присяжний, І. Коломиєць, Н. Слободян, Т. Шега, А. Я. Гоковичі, О. Дубчак.

По \$4.00: М. Дармохвал, П. Волошин, С. Максимович.

По \$3.00: Е. Турчик, М. Юнак, В. Долинський, Г. Вабій, С. Циган.

По \$2.00: Г. Заячківський, І. Наконечний, М. Гладун, І. Стрілець, О. Вочик, Я. Сидір, М. Волчук, А. Рознятовський, М. Лейовський.

По \$1.00 — Свириденко.

Листа ч. 133. Збірщик Петро Данилевич.

По \$10.00: Д. Фаріон, Шанковський.

По \$5.00: П. Данилевич, В. Ліщинецький, М. Віхель, І. Войко, М. Пукач, Мігайчук, Л. Коник.

По \$3.00 — Т. Колосівський.

По \$2.00: І. Руцкі, В. Самокишин, С. Зеленюх, І. Кавман.

По \$1.00: І. Полянський, Н. Волошин, С. Семенюк, І. Вокало, Я. Валаш.

Листа ч. 137. Збірщик Богдан Рошецький.

По \$5.00: М. Гейніш, С. Глоговський.

По \$3.00 — І. Івашкевич.

По \$2.00: Хрестина, І. Мураль, Я. Рибалт, Р. Футяк, Т. Бандура.

По \$1.00: С. Цепен, Капраль.

Листа ч. 138. Збурщик Тарас Бурий.

По \$5.00: О. Чайка, А. Запаранок, М. Лаврів.

По \$3.00: С. Вирста, М. Сивий, Б. Стрийський, Р. Чучкевич, Я. Попель, М. Лагода.

По \$2.00: Т. Маркевич, І. Колодка, С. Наконечний, Ставничі, Савчак, Т. Велінські, Савка, О. Шутєць, Т. Максимів.

По \$1.00: Я. Кришталович, Б. Гривко, Деркач.

Листа ч. 140. Збірщик Іван Грушевський.

По \$5.00: Б. Німилович, І. Грушевський, В. Голембовський.
По \$2.00 — І. Лапуга.
Листа ч. 141. Збірщик Іван Грушевський.
По \$5.00: Туцкий бар, В. Левицький, Д. Струс, А. Турчик, В. Шаян, М. Колодій, М. Грушевич.
По \$4.00: В. Андрієвський, Бушаки.
По \$3.00: Я. Кубин, В. Мазурянчин, Кусяки, В. Масний, Я. Товкач, О. Adamович, М. Мельнишин.
По \$2.00: М. Ворис, М. Парута, М. Ясінський, С. Піхурко, Т. Мандибур, Г. Середа, Д. Лінинський, М. Ковалисько, Я. Петріна, М. Нич, П. Райца, Мачалаба, Ярош, І. Хрін, Корф, К. Ворона, К. Галат, К. Пиріг, М. Барабах, Г. Демкович, Л. Вілинська.
По \$1.00: Р. Монастирський, М. Мельник, В. Березовські, І. Довганюк.
Листа ч. 142. Збірщик П. Коваль.
По \$5.00 — О. Чубатій.
По \$2.00: П. Коваль, А. Коваль, П. Фапаш, П. Колесницький, П. Банчук.
По \$1.00: А. Тоштук, П. Барилка, І. Стрілець, І. Барилка, В. Піхловиц, М. Тарасюк.
Листа ч. 146. Збірщик М. Василишин.
По \$5.00: Ющак, Бецько, Марченко, Т. Гатлан, В. Якімець, Зорій.
По \$3.00: І. Гринь, П. Чук, Я. Мицишин.
По \$2.00: Антонович, Данко, Крутиголова, Пригодич, Захарчук, Василишин.
По \$1.00: П. Летвиненко, М. Гермак, Гнатик, О. Косак.
Листа ч. 147. Збірщик Петро Незнаний.
По \$10.00: П. Незнаний, С. Кавка.
По \$5.00: Василюк, С. Менделюк, І. Василюк.
По \$3.00: С. Сивий стар., П. Явин, В. Майдан, М. Городиський.
По \$2.00: І. Жовтобрюх, Г. Сухарик, С. Івашків, С. Антонів, Крижанівський, С. Сивий, Павлюк, Щупляк, Вільшанецький, П. Лисий, М. Іваськевич, О. Верстюк, Свердлов, Лівий, Якимишин.
По \$1.50 — Е. Коцула.
По \$1.00: М. Сиваник, Гергель, М. Митрохович, П. Паньчак, Горохоменко, М. Михайлчик, Дмитрів, Клюфас, Скрипник, О. Стасюк.
Листа ч. 148. Збірщик Григорій Кріслатий.
По \$5.00: М. Бедзик, М. Горбань, А. Мутрич, С. Собчак, М. Моцьо.
По \$4.00 — Р. Почтар.
По \$3.00: О. Кузняк, Я. Попель, В. Смігуровський.
По \$2.00: І. Сліпець, В. Ясевич, І. Михайлушки, І. Шкурко, Р. Грабець, М. Дубас, Сущук, Сатурські, С. Озоринський.
По \$1.00: В. Сидор, І. Полін.
Листа ч. 149. Збірщик Григорій Кріслатий.
По \$15.00 — В. Лагошиняк.
По \$10.00 — Г. Кріслатий.

По \$5.00: С. Чабанюк, М. Гальчук, В. Кіндрат, Д. Мозіль, В. Бучацький, О. Ікавий.
По \$4.00: І. Коробій, М. Вайко, Тарнавський.
По \$3.00: І. Крінціглова, Т. Базилович, Г. Голембійовський, І. Зварун, Я. Гернега.
По \$2.00: С. Когут, Л. Лесик, О. Славута, В. Столляр, П. Кулик, М. Темноц, І. Захарій, М. Стасишин, Хронюват, Г. Комарницький, Г. Татарин, Гук.
По \$1.00: Барвінський, М. Кулик, О. Бартків, М. Чіс, Б. Корч, В. Нащанський, М. Гавур.
Листа ч. 151. Збірщик Василь Кліщук.
По \$10.00 — М. Капітанець.
По \$5.00 — Т. Антонович.
По \$4.00: В. Миськів, М. Думич, М. Поглід.
По \$2.00: М. Дуб, С. Козик, А. Вовк, Ф. Венко, Н. Онисько, С. Волянік, О. Мацина, В. Карпяк, Ю. Монастирський, В. Сікора, М. Шийша, Д. Шевчук, В. Паньків, М. Ждан.
По \$1.00: Фортепіанова Студія, Яремкевич.
Листа ч. 152. Збірщик Василь Кліщук.
По \$5.00: Р. Коровайчук, О. Воронич, В. Корнацький, І. Вільшанецький, В. Кліщук.
По \$8.00: І. Пасічник, Г. Ліщинський, М. Соляр, І. Палка.
По \$2.00: Т. Сохацький, І. Шипулка, Р. Пігуляк, С. Вохоник, М. Каваць.
По \$1.50 — Нестріп.
Листа ч. 154. Збірщик Михайло Вібик.
По \$10.00 — В. Шудан.
По \$5.00: М. Вібик, 80-ий Відділ УНП, В. Кметь, І. Кульбечинський, П. Опацький, В. Німилович, А. Вільшанський, Коцюмбас.
По \$4.00: Е. Тарнавський, С. Дубик.
По \$3.00: О. Олінкевич, М. Гамуляк, В. Деменчук.
По \$2.00: М. Кавка, М. Дубас, Р. Грабець, І. Райніч, А. Литовка, І. Стефанишин, К. Мельник.
По \$1.00: Ю. Польовик, С. Дякович.
Листа ч. 159. Збірщик Степан Тимків.
По \$5.00 — С. Тимків.
По \$4.00 — І. Яворівський.
По \$8.00: Д. Стецік, М. Міськевич, М. Задойний, М. Макар, Кравчук.
По \$2.00: І. Румінський, В. Музика, П. Дмитрик, С. Сенчушин, Т. Тарчанин, І. Бачинський, Д. Купчак, В. Скрис, В. Брзедун, М. Римар, В. Возняк, І. Салук, Д. Банкевич, І. Гера.
По \$1.50: К. Мехайленко, М. Меленюк.
По \$1.00: М. Кастранець, М. Мадара, В. Дуда, В. Лявліл, Н. Тимків, Жогута.
Листа ч. 160. Збірщик Дідич.
По \$10.00: В. Мельник, І. Озарко, І. Диба.
По \$5.00: І. Дзюба, М. Дідич, В. Лаврів, П. Йосифів, Р. Яворівський, М. Кітура, В. Мудрак, Ю. Шкарупа, Г. Габіль, І. Семчак, А. Демчук.
По \$3.00: І. Питренко, Р. Колодка, І. Рабкевич, С. Дрозд.
По \$2.00: В. Павлишин, А. Наконечний.
По \$1.00 — М. Наконечний.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИВ!
(Продовження виказу в наступному числі)